

BYDELSPLAN

FORSLAG TIL
BYDELSPLAN FOR
BRØNSHØJ - HUSUM 2011

BYDELSPLAN FOR BRØNSHØJ - HUSUM

Udarbejdet af:

Bydelsplanen er udarbejdet i et samarbejde mellem Brønshøj - Husum Lokaludvalg og Center for Byudvikling, Økonomiforvaltningen, Københavns Kommune på baggrund af input fra Brønshøj - Husums borgere.

Udgivet af:

Københavns Kommune

Redaktion og tilrettelæggelse:

Center for Byudvikling, Økonomiforvaltningen,
Københavns Kommune

Grundkort og illustrationer:

Center for Byudvikling, Økonomiforvaltningen,
Københavns Kommune

Fotos:

Se de enkelte fotos

FORSLAG TIL
BYDELSPLAN FOR
BRØNSHØJ - HUSUM
2011

FORORD

1. JANUAR 1901
BLEV BRØNSHØJ SOGN
OPTAGET I
KØBENHAVN

FELLES
KAR
VED
FELLES
VIRKE

SEPTEMBER 1950
GRUNDEJERFORENING
I BRØNSHØJ
I DENNE STEN

AF OVERBORGMESTEREN

AF LOKALUDVALGSFORMANDEN

På denne side kommer et forord fra
Overborgmesteren og Lokaludvalgsformanden
efter høringsperiode.

INDHOLD

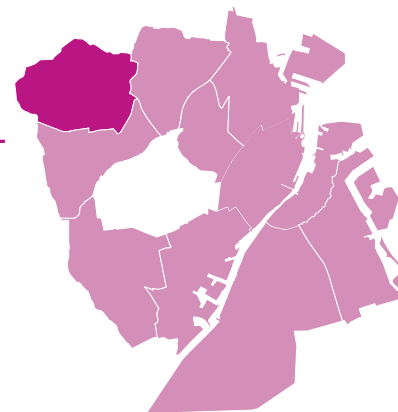

INDHOLD	4
PRÆSENTATION	6
BYDELSVISION	10
BYDELSKATALOG	12
DIALOG OG SAMARBEJDE	42

PRÆSENTATION

PRÆSENTATION AF BRØNSHØJ - HUSUM BYDEL

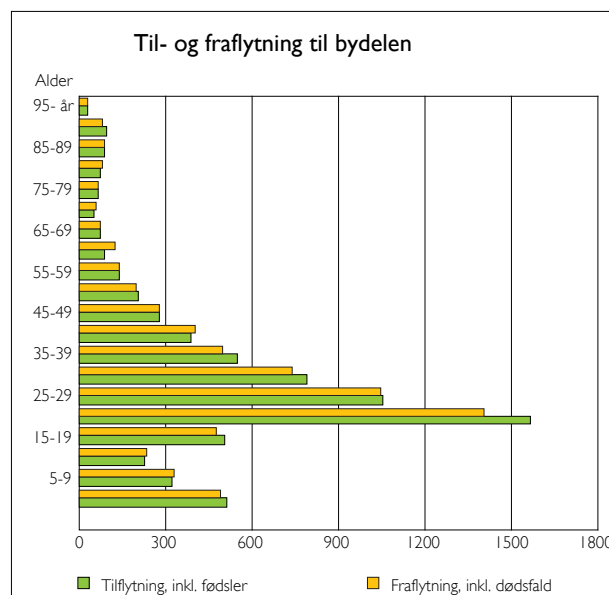
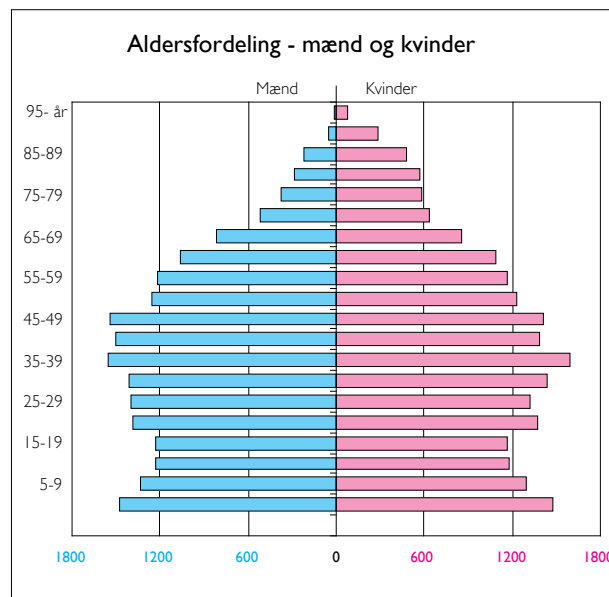
Brønshøj-Husum er en mangfoldig bydel, der rummer tre byområder: Tingbjerg, Husum og Brønshøj.

DEN GRØNNE BYDEL

I løbet af 100 år har Brønshøj-Husum udviklet sig fra små landsbyer med omkringliggende marker til et fuldt udbygget bylandskab med villaer, etagebebyggelser og et tæppe af grønne parker. Brønshøj-Husum bydel har bibeholdt den landskabelige karakter og er i dag en af Københavns grønneste bydele. Her er grønne åndehuller som Utterslev Mose, Vestvolden, Kagsmosen, Degnemosen, haver i villa- og kolonihavekvarterer samt almene parkbebyggelser. Det betyder, at hver indbygger i Brønshøj-Husum har 64 m² grønne områder til rådighed sammenlignet med en gennemsnitskøbenhavnener, som kun har 42 m². De grønne arealer rummer et stort potentiale og giver mange muligheder for bevægelse, naturoplevelser og samvær. Derfor er de grønne arealer en af bydelens helt særlige kvaliteter.

EN BØRNERIG BYDEL

Med den dominerende mængde af villaområder tæt på Københavns brokvarterer er Brønshøj-Husum et trækplaster for børnefamilier. I Brønshøj-Husum bor ca. 40.500 indbyggere. Andelen af børn i bydelen er relativt høj sammenlignet med det øvrige København. Børnene forlader til gengæld bydelen, når de når 20'erne og først senere i livet bliver bydelen attraktiv med mulighederne for lys, luft og naturoplevelser. Derfor er den typiske indbygger i Brønshøj-Husum som oftest enten et barn, eller over 30 år. De, som slår sig ned, er trofaste - de bliver her længe, hvilket giver sig til udtryk i den høje andel ældre over 60+, sammenlignet med resten af byen.

DEN LEVENDE BYDEL

Bydelen gennemskæres af hovedfærdselsåren Frederikssundsvej. Ud over at være en stærkt trafikbelastet vej er det også en strøggade, der samtidig er nerven til bydelens butiksliv. Frederikssundsvej løber forbi bydelens to centrale torve; Brønshøj Torv og Husum Torv, der er bydelens samlingspunkter. Her foregår begivenheder til glæde for bydelens borgere, men det er samtidig byrum, der i højere grad end i dag kan understøttes som kulturelle mødesteder.

DEN SUNDE BYDEL

Bydelens grønne områder indbyder til at skabe særligt gode rammer for bevægelse, motion og leg. Rammer, der kan inspirere bydelens borgere til en aktiv hverdag – og dermed gøre muligheden for en sundere livsstil tilgængelig for bydelens borgere uanset social status. Der er en markant udfordring i Brønshøj-Husum med hensyn til en sundhedstilstanden, da bydelen har en større andel af borgere som er overvægtige og ikke så fysisk aktive end som resten af København.

DEN MANGFOLDIGE BYDEL

Bydelen rummer en stor alsidighed mellem kvartererne af villaområder og almene boliger, der sammenlignet med resten af København har en stor andel af begge bebyggelsestyper. Bydelen har store trafikale knudepunkter og rummer samtidig muligheden for helt unikke naturoplevelser. Bydelens villakvarterer tiltrækker ressourcestærke børnefamilier og har samtidig en relativ høj andel af borgere på overførselsindkomst. Alt i alt en rummelig og mangfoldig bydel med særlige kendetegn, der både er bydelens udfordring og samtidig dens styrke. Derfor er det lokaludvalgets vision at bydelens kendetegn skal styrkes, så bydelen i fremtiden bliver endnu mere grøn, endnu mere sund og endnu mere levende.

BRØNSHØJ, HUSUM OG TINGBJERG Brønshøj

Bjarne Reuters barndomsfortællinger stammer fra dette boligområde, der primært er præget af villakvarterer og et landsbytorv. Området har med sin høje beliggenhed helt unikke udsejlsforhold.

Bellahøj-bebyggelsen har udnyttet det terrængående landskab til fulde og fremtræder som et af bydelens kendetegn på lang afstand.

Tingbjerg

Et karakteristisk og velkendt område er Tingbjerg fra 1950'erne, som udover almene boliger bl.a. også har kollegielejligheder og en butiksgade. Byområdet rummer arkitektoniske kvaliteter og oprindeligt var den tænkt som en by i byen. Den gule by blev udover et butiksliv også gjort selvforsynet med en skole og kirke, men fik samtidig et selvstændigt bymiljø, der dog i dag står overfor fysiske som sociale udfordringer.

Husum

I Husum er der villa- og kolonihavekvarterer; Bystævneparken og større almene parkbebyggelser som Voldparken og Gadelandet. Her ligger bydelens eneste station og ved Husum Torv er der en koncentration af butiksliv, hvor bustrafikkens transitbyliv gør den ligeså velbesøgt som Kgs. Nytorv. Der er altså et rigt byliv, som dog er præget af mennesker der ikke opholder sig længe undervejs.

	Brønshøj Husum	København
Faste rygere	18%	21%
Risikabel alkoholadfærd	24%	32%
Borgere med meget usunde kostvaner	10%	9%
Borgere der dyrker moderat til hård fysisk aktivitet i mindre end 30 min/dagen i fritiden	33%	26%
Borgere med stillesiddende aktiviteter i fritiden – i mere end fire timer om dagen	30%	27%
Borgere der hverken cykler eller går til og fra arbejde/uddannelsessted	21%	12%
Unge der har prøvet hash	50%	63%
Unge der har prøvet andre euforiserende stoffer end hash	18%	21%
Borgere med højt stressniveau	26%	21%
Borgere der er moderat eller svært overvægtige	46%	37%
Borgere der har et mindre godt eller dårligt selv vurderet helbred	21%	15%

Kilde: Københavns Kommunes sundhedsprofil 2010

KORT OVER BRØNSHØJ - HUSUM

BYDELSVISION

HVAD ER EN BYDELSVISION?

Hver bydelsplan indeholder en bydelsvision. Bydelsvisionen udtrykker bydelens værdigrundlag, og hvilken retning bydelen i fremtiden ønsker at udvikle sig i. Der foreslås nogle principper, som danner grundlag for den fremtidige udvikling. Bydelsvisionen afspejler på den ene side bydelens egenidentitet og på den anden, hvordan bydelen kan medvirke til at trække København i den retning, som Borgerrepræsentationen har givet i den til enhver tid gældende kommuneplanstrategi.

Brønshøj, Husum og Tingbjerg skal være en sammenhængende, levende, grøn og sund bydel med muligheder i fællesskabet.

Der var engang en bydel som lå i udkanten af den store hovedstad. Bydelen havde ikke altid været en bydel, for engang for længe siden var det to bondelandsbyer der lå ved siden af hinanden langt uden for hovedstaden.

De to landsbyer hed i gamle dage Husum og Brønshøj, og derfor kom bydelen til at hedde Brønshøj-Husum. Bydelen var gennemskåret af en lang lige landevej, der med tiden var blevet til en gade med stærk trafik af de mange mennesker, der skulle frem og tilbage til hovedstaden.

I den nordlige ende af bydelen var der en udstrakt mose, og på den anden side af mosen var der kommet en stor ny bebyggelse til. Den nye bebyggelse var opført på den lave bakke, hvor det gamle tingsted lå og blev derfor kaldt Tingbjerg.

Dem, der boede i bydelen, var egentligt glade for at bo der, men de syntes, at der ligesom manglede noget.

Det var som om, at bydelen var vokset så hurtigt, at den havde svært ved at hænge sammen.

Ude i mosen nord for bydelen boede der en gammel troldmand. Han havde boet der i mange år, så længe at han kunne huske, hvordan bydelen var; dengang Brønshøj og Husum var to landsbyer. Troldmanden synes også, at der manglede noget. Troldmanden grublede længe og satte sig til sidst og skrev i en lille bog om det, der skulle gøres. Og her er hvad han skrev;

Brønshøj-Husum bydel skal være et sted, hvor mennesker føler, at de har et godt liv - i fællesskab med andre. Der skal være rent og der skal være grønt, og man skal være tryk og sikker ved at færdes overalt. Der skal være mange grønne områder hvor menneskene kan lege og dyrke sport og føle sig tæt på naturen. I mosen lige midt i bydelen skal der være et stort center for sundhed og bevægelse, hvor man kan mødes og få motion.

Trafikken langs den gamle landevej skal være mindre, og mere sikker; ren og stille, så man kan hygge sig og købe ind i de mange forretninger. Der skal være flere små torve og pladser, for på den måde tilskyndes folk til at mødes og snakke sammen.

Kulturlivet i Brønshøj-Husum skal være mere mangfoldigt og aktivt. På et centralt sted i bydelen skal der være et nyt kulturhus, hvor menneskene kan mødes og blive inspireret til glæde og udfoldelse. Bydelens dejlige friluftsscene skal renoveres og bruges mere.

Højt på bakken, med udsigt over hovedstaden, står bydelens gamle vandtårn. Når det ikke længere skal bruges, bliver det til et vartegn for bydelen, og fra hele hovedstaden kan man se hvor Brønshøj-Husum bydel ligger.

Man skal værne om miljøet og ressourcerne og tænke på, at de senere generationer skal kunne bo i bydelen uden at blive syge. De ældre i bydelen skal have omsorg og nye muligheder for at mødes både med hinanden og med folk i andre aldre.

Det skal være nemmere og sjovere at mødes med dem der har en anden kulturel baggrund. I det hele taget skal det være nemmere for menneskene at møde hinanden og knytte venskaber.

Man skal kunne mødes mange forskellige steder, - på gaden, i parken, i foreningerne, i kulturhuse og i cyberspace.

Den gamle troldmand blev helt glad da han havde skrevet tingene ind i sin bog. Han lænede sig tilbage og smilede stille. Han var godt klar over at det hele ikke kunne blive til noget med det samme, men man skal starte et sted. Og det sted er en bydelsplan.

BYDELSKATALOG

HVAD ER ET BYDELSKATALOG?

Hver bydelsplan indeholder et bydelskatalog. Bydelskataloget er en uddybning af bydelsvisionens principper og redegør tematisk for, hvordan visionen kan blive til virkelighed.

De prioriterede projekter er udpeget af lokaludvalget som de vigtigste for bydelens udvikling. Projekterne uddybes under de enkelte temaer.

Her findes endvidere Københavns Kommunes bemærkninger til de foreslåede projekter.

PRIORITEREDE PROJEKTER

LEVENDE BYDEL

1.a Frederikssundsvej

Lokaludvalget ønsker at handelslivet styrkes og de grønne byrum langs Frederikssundsvej åbnes op og gøres attraktive som opholdsrum.

1.b Kulturel mangfoldighed og trivsel på Brønshøj Torv

Lokaludvalget ønsker at Brønshøj Torv skal være et levende kulturtorv og at det fysiske bymiljø skal understøtte dette.

DEN GRØNNE BYDEL

3.a Utterslev Mose

Lokaludvalget ønsker at understøtte og videreudvikle bydelens kvalitet som en grøn bydel med mange muligheder for at opleve et unikt natur- og dyreliv. Lokaludvalget vil arbejde for at øge biologisk mangfoldighed i og omkring Utterslev Mose og samtidig skabe bedre muligheder for ophold i Mosen og nærvær med naturen.

DEN SUNDE BYDEL

7.a Husumvolden – bydelens nye motionsrum

Lokaludvalget ønsker at revitalisere Husumvolden, en del af Københavns befæstning, til et nyt motionsrum for borgerne. Husumvolden skal være et enestående sted for et aktivt fritidsliv, hvor borgerne kan få indsigt i befæstningens historie og samtidig prøve kræfter med forskellige aktiviteter, hvor bevægelse, fantasi og leg er nøgleord.

TRAFIKKEN

13.a og 13.b Trafikoplægninger

Lokaludvalget ønsker at den kollektive trafik skal fungere som en attraktiv transportmulighed både internt i bydelen og som forbindelse til centrum af København og til øvrige trafikknudepunkter. Lokaludvalget ønsker ligeledes at den lokale biltrafik dæmpes som led i at skabe et bæredygtigt miljø i bydelen.

LEVENDE BYDEL

DEN GRØNNE BYDEL

DEN SUNDE BYDEL

TRAFIKKEN

LEVENDE BYDEL

MÅLSÆTNING OG BAGGRUND

Målsætningen er at skabe pulserende og dynamiske områder i bydelen. Brønshøj-Husum Lokaludvalg ønsker bedre fysiske og sociale rammer, så borgerne i Brønshøj-Husum er stolte over bydelen, og så borgere fra andre bydele og omegnskommuner kommer til for at opleve livet og aktiviteterne her. Et par af forslagene fra borgerne i bydelsplanens dialogproces har været rettet mod ønsket om at få mere liv på torvene i bydelen.

Handelslivet bør forbedres, de eksisterende byrum især langs Frederikssundsvej vil kunne øge trivselen i bydelen, og så skal det blive lettere at kende sin bydel. Derfor har lokaludvalgets Levende Bydels gruppe arbejdet inden for to indsatsområder, som netop rummer aktivitetsforslag og tiltag, der skal skabe mere liv, flere oplevelser, større kendskab og bedre trivsel i bydelen. Endvidere ønsker lokaludvalget en kunstnerisk udsmykning i byrummet f.eks. skulpturer og gavlmalierier.

1. INDSATSOMRÅDE

Trivsel og bedre byrum

MÅLSÆTNING

"Trivsel og bedre byrum" skal have fokus på, hvor og hvordan der kan gøres en forskel, så der bliver skabt en følelse blandt borgerne af samhørighed, fællesskab og trivsel. Nogle tiltag har umiddelbar virkning, mens andre skal udvikle sig over de kommende år:

FORSLAG TIL HANDLING

I.a. Frederikssundsvej

- Det skal være attraktivt at handle lokalt. Handels- og Erhvervsforeningen er et aktiv. Planerne om at etablere "ClimateStreet"-mærkingen skal styrke de handelsdrivende. Inspiration hertil hentes fra bl.a. Vanløse og Miljøpunkt.
- Der er ønske om at åbne op og skabe bedre trivsel med fokus på parken over for Bellahøj Kirke, så byrummet bliver mere spændende. Trygheden øges, når der er udsigt til parken fra Frederikssundsvej. Lokaludvalget foreslår, at man skaber et bedre byrum ved 1) at omlægge cykelstien, så den slår en blød bue ind gennem parken, og 2) at reducere bevoksningen ud mod Frederikssundsvej.
- Det grønne område og pladsen ved siden af på Frederikssundsvej og Kobbelvænget kan også åbnes op og optimeres (dvs. etablering af strøm og vand), så området kan anvendes som lommepark med mulighed for at afvikle diverse bydelsarrangementer. Områdefornyelse Husum laver forsøg med midlertidige gadeinstallationer fra sommeren 2011.

I.b. Kulturel mangfoldighed og trivsel på Brønshøj Torv

Brønshøj Torv skal være et levende kulturtorv og dette skal understøttes i det fysiske bymiljø. Brønshøj Torv er et stort areal, som har en række udfordringer i forhold til at fungere som et af bydelens knudepunkter og som et mødested. Lokaludvalget ønsker, at der tages hånd om aktiviteter, der skaber liv på torvet og at der på længere sigt gøres en indsats. Lokaludvalget arbejder sammen med 2700Kultur om at udvikle mulighederne og med inddragelse af aktører som eksempelvis Torveinitiativet og Handelsstandsforeningen. Lokaludvalget foreslår følgende initiativer:

- Der er planlagt torvedage/loppemarkeder den første lørdag i sommerhalvåret. Handels- og Erhvervsforeningen har deltaget i samarbejdet med Torveinitiativet. Det er et stort ønske fra mange borgere, idet mange ønsker at have en bod og via loppemarkedet komme i kontakt med andre.
- Der etableres en lokalforening under Københavns Fødevarerforsyning – www.kff.dk - for at sikre borgerne billig, økologisk frugt og grønt
- Torvet med tiden gøres landfast, hvilket vil kræve en trafikomlægning. I første omgang søges om midlertidige trafikomlægninger med malede vejbaner og hastighedsbegrænsninger på 20 km/t.
- En udendørs café i nær tilknytning til Rytterskolen etableres
- Bevoksningen omkring Rytterskolen minimeres og plejes for at skabe luft og udsyn til torvet.
- En synlig informationsstander på torvet, der gør indbyggerne opmærksomme på aktiviteter i bydelen.
- Et sejl sættes op for at give læ for vinden og for solen.
- Boder designes til torvedagene.
- **Rytterskolens fremtid – ny administration.**
Det er Lokaludvalgets vision, at Rytterskolen som en del af 2700Kultur kan administrere kulturhistorisk formidling, eksempelvis fra det tidligere Brønshøj Museum. Hertil kommer kunst- og kulturaktiviteter, et lokaludvalgssekretariat og lokaler; som bydelens foreninger kan booke på lige fod med øvrige lokaler i ex. Kulturhuset Pilegården, samt bibliotekets skoletjeneste. Desuden ønskes etableret en café med udendørsservering i sommerhalvåret.
- **En kulturfusion med et nyt kulturelt centrum**
Lokaludvalget fik i 2008-09 udarbejdet skitseforslaget "Kulturfusion", et initiativ til at samle bydelens biblioteker og kulturhuse i ét hus med bibliotek, borgerservice, kulturhus, værksteder og multisal. I 2010 kom den administrative sammenlægning, 2700Kultur; og som sådan er der skabt en forvaltningsmæssig enhed, der i vid udstrækning samarbejder med andre aktører i bydelen, kommunen og regionen.

Et nyt samlet kulturhus vil være med til at give bydelen identitet og et samlingssted med stolthed. Især savnes en stor sal, der kan rumme 2-300 personer til koncerter og arrangementer. I løbet af borgerinddragelsesperioden har det udarbejdede skitseprojekt været til debat. Borgere har her tilkendegivet, at et kulturhus bør og skal ligge centralt på Brønshøj Torv, bydelens hjerte. Det vil styrke bylivet og synligheden af et kulturelt centrum for bydelens indbyggere.

I.c. Husum Torv og et nyt samlingspunkt

Frederikssundsvej har potentiale til at blive kvarterets centrale handelscentrum og mødested. Områdefornyelse Husum, som dækker et afgrænset areal af Husum, undersøger muligheden for at give strøggaden et løft, så Frederikssundsvej får et vel-fungerende gadestrøg i stedet for at fungere som barriere i området. Områdefornyelse Husum er en indsats, der løber frem til 2015.

Af konkrete fysiske forslag til strøggadens løft er det Lokaludvalgets forslag, at strøggaden skal forskønnes, og at der skal skabes flere steder at krydse Frederikssundsvej. Trafiksikkerheden skal forbedres på en række af de tilstødende veje, og der skal skabes trygge forbindelser til og fra strøggaden for fodgængere og cyklister. To punkter på Frederikssundsvej rummer store potentialer: Det er oplagt at fokusere indsatsen her og på den måde forsøge at koncentrere bylivet så meget, at der er grundlag for nye aktiviteter og bedre handelsliv. Husum Torv er kvarterets vigtigste trafikale knudepunkt. Busserne 5A, 350S, 22, 200S, 15 og servicebus 862 mødes alle her, og Islevhusvej forbinder torvet med Husum station. Omkring torvet er der butikker, der nyder godt af nærheden til busserne, men by- og handelslivet begrænses til gengæld af torvets udformning som busholdeplads. Det ene punkt er pladsen ved Husumvej. Pladsen ligger overfor både biblioteket og den store Føtex. Mod øst støder den op til en lille park, der løber langs Frederikssundsvej. Pladsen har grusbelægning og en rodet beplantning, men har potentiale til at blive et centralt mødested i Husum, fordi den er et oplagt knudepunkt mellem strøggaden og den nord-syd gående grønne forbindelse. Muligheden

for at etablere en café på dette kommunalt ejede areal skal derfor undersøges.

På længere sigt er det lokaludvalgets ønske, at der placeres en metrostation ved Husum Torv.

I.d. Bellahøj Friluftsscene – Amfiteateret

Friluftsscenen, amfiteatret bag Bellahøj Skole og Degnemosen, har været en meget benyttet attraktion gennem årene med medfølgende slid. Trapperne og græsfladerne er nedslidte, og betonfliserne er enten væltede, knækkede eller hælder udad. Scenearealet er udført i trampet jord/græs, hvilket gør det svært at anvende i vådt vejr.

Lokaludvalget finder det vigtigt at bevare dette for København helt unikke anlæg, hvis historie knytter sig tæt til bygningen af Bellahøj bebyggelsen, idet det var den overskydende jord fra byggeriet, der udgør amfiteatret. Derfor vil lokaludvalget gøre en indsats for at reetablere Bellahøj Friluftsscene.

2. INDSATSOMRÅDE

Kend din bydel

MÅLSÆTNING

Mange borgere har ikke et forhold til deres bydel og kender ikke dens grænser, faciliteter eller netværk. I Brønshøj-Husum er der også sociale skel og fysiske barrierer i form af infrastrukturen, som adskiller indbyggerne på tværs af områder eller kvarterer. Hvilke initiativer kan styrke kendskabet til bydelen som helhed og enkeltområderne? Og hvad kan vi, som bor her, særligt være stolte af? Det ønsker Lokaludvalget at gøre mere for i fremtiden.

FORSLAG TIL HANDLING

2.a. Rutekort over bydelen seværdigheder

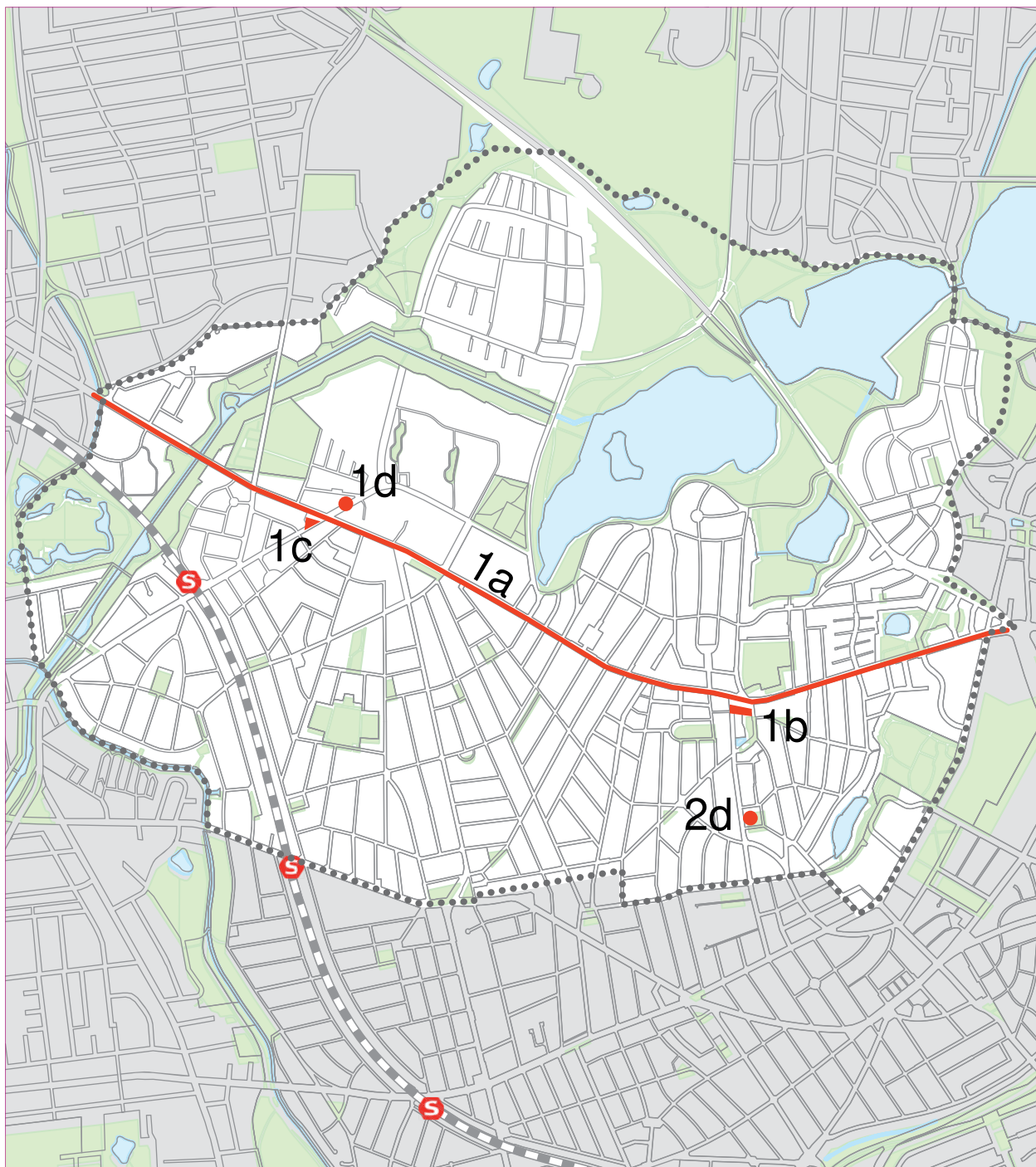
Kulturudvalget har med inspiration fra Valby i løbet af foråret 2011 fået skabt et rute- og attraktionskort over bydelen. Det har været et stort ønske fra mange at få overblik over bydelens legepladser og kendskab til de grønne områder og ruter, der kan motivere til at komme ud og opleve nærområdet. Projektet understøtter lokaludvalgets ønske om at skabe en grøn, sund og levende bydel. Denne form for projekt, der understøtter det lokale kendskab til bydelen, skal fremover videreudvikles, så der eksempelvis gøres brug af nye kommunikationsformer og interaktionsmuligheder i bybilledet.

2.b. Aktiviteter på Tværs

Brønshøj-Husum Lokaludvalg vil støtte op om arrangementer, der styrker netværk på tværs af bydelens kvarterer. Sociokulturelle aktiviteter kan styrke sammenholdet i bydelen og udbedre kendskabet til bydelens faciliteter og muligheder i en mangfoldig bydel, som skaber fællesskab på tværs af kulturforskelle. Det drejer sig om initiativer, hvor man på tværs af aldre, kvarterer, etnicitet eller andre grupperinger går sammen for at styrke netværksdannelsen. Som eksempel på sociokulturelle aktiviteter på tværs, blev der i forbindelse med bydelsplanen arrangeret to middagsaftener i Kulturhuset Pilegården og Tingbjerg Heldagsskole, hvor kvinder i Brønshøj og i Tingbjerg skiftevis skulle servere retter fra hver deres folkekøkken.

2.c. Brønshøj Vandtårn

Brønshøj Vandtårn ejes af Københavns Energi, og tages ultimo 2011 ud af drift. Tårnet er derfor ikke kommunalt ejet. Lokaludvalget har ikke indflydelse på en ny anvendelse, men der har i forbindelse med bydelsplanen været stor interesse for vandtårnet blandt bydelens indbyggere, hvorfor bygningen har en stor lokal betydning. Der er mange ideer til udsmykning og anvendelsesmuligheder såsom en cafe med udsigt, et akrobatiske hus, et naturcenter mm. Bygningen er fredet og har potentielle som bydelens vartegn.

1. INDSATSOMRÅDE: TRIVSEL OG BEDRE BYRUM

1.a. Frederikssundsvej

Center for Park og Natur i Teknik- og Miljøforvaltningen er allerede i dialog med områdeløft om forbedring af det grønne område og pladsen ved siden af Frederikssundsvej og Kobbelvej. Området er ikke udpeget som lommepark i lommeparkkataloget, men Center for Park og Natur finder umiddelbart at området er en god placering til en lommepark. Lokaludvalget kan derfor med fordel henvende sig til Center for Park og Natur, med henblik på en videre dialog.

Projektet er ikke finansieret og kan derfor kun realiseres, hvis der træffes politisk beslutning om at afsætte midler.

1.b Kulturel mangfoldighed og trivsel på Brønshøj Torv

Kommunen finder initiativet med torvedage rigtig interessant og ser frem til at se hvordan det udvikler sig.

Kultur- og Fritidsforvaltningen finder forslagene om Rytterskolens fremtid og et nyt kulturelt centrum i bydelen interessante og opfordrer lokaludvalget til at tage kontakt til forvaltningen om dette.

Lokaludvalget kan med fordel gå i dialog med Kultur- og Fritidsforvaltningen om en helhedsplan for torvet og de omkringliggende bygninger; dette kræver dog, at der træffes politisk beslutning om at afsætte midler.

1.c Husum Torv og et nyt samlingspunkt

Lokaludvalget kan med fordel gå i dialog med fagforvaltningerne om en helhedsplan for torvet og de omkringliggende bygninger; dette kræver dog, at der træffes politisk beslutning om at afsætte midler.

1.d Bellahøj Friluftsscene – Amfiteateret

Københavns Kommune bemærker, at forslaget er i tråd med kommunens målsætninger om, at kvaliteten af byens grønne rum skal udvikles med henblik på at øge borgernes brug af dem. Projektet er ikke finansieret og kan derfor kun realiseres, hvis der træffes politisk beslutning om at afsætte midler.

2. INDSATSOMRÅDE: KEND DIN BYDEL

2.a Rutekort over bydelens seværdigheder

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen bemærker, at man her kan finde inspiration i Sundholmsvej områdeløft, som netop har arbejdet med kunstinstitutioner i byrummet,

Teknik- og Miljøforvaltningen bemærker, at der i strategien "Plads til Leg" er lavet et kort over alle legepladser i København. Kortet kan evt. inddrages i rutekortet.

2.b Aktiviteter på Tværs

Kommunen finder lokaludvalgets initiativ meget positivt og i tråd med kommunens visioner om livskvalitet og tryghed. Københavns Kommune ser frem til at høre mere om de konkrete indsatser på området.

2.c Brønshøj Vandtårn

Københavns Kommune bemærker, at det er korrekt, at Brønshøj Vandtårn ikke er kommunalt ejet, og at kommunen derfor ikke har indflydelse på vandtårnets videre anvendelse. Det bemærkes, at lokaludvalget i det videre arbejde med forslaget skal være opmærksom på, hvilke begrænsninger fredning af tårnet medfører for anvendelsen. Projektet er ikke finansieret inden for kommunen og kan derfor kun realiseres, hvis der træffes politisk beslutning om at afsætte midler.

DEN GRØNNE BYDEL

MÅLSÆTNING OG BAGGRUND

Med baggrund i viljen til at tænke globalt og agere lokalt, ønsker Brønshøj-Husum Lokaludvalg at støtte op om Københavns Kommunes bestræbelser på at tænke bæredygtighed ind i hverdagen for bydelen, dens institutioner, virksomheder, frivillige organisationer og borgere. Men bydelen skal ikke blot leve op til en række mål fra kommunens side. Brønshøj-Husum skal være en bydel, hvor miljøarbejdet er i højsædet og hvor der skabes spændende eksempelprojekter – store såvel som små. Herigennem kan der skabes en vigtig interesse for bydelen

både fra nationale planlæggere og projektmagere indenfor miljøområdet, og ikke mindst, kan bydelens attraktionsværdi for borgerne øges. Miljøarbejdet har ligeledes en positiv betydning for sundheden både her og nu, men også i fremtiden.

Som borgere i en moderne metropol med et meget højt forbrug og en stadigt større viden om konsekvenserne af vores forbrug på miljøet – både lokalt, regionalt og globalt -, vokser bevidstheden om og nødvendigheden af bæredygtig adfærd

for den enkelte såvel som for samfundet generelt. De menneskelige aktiviteter i bydelen belaster på nuværende tidspunkt miljøet i en sådan grad, at det kommer til at gå alvorligt ud over livsvilkårene for vores efterkommere og for naturen omkring os. Det drejer sig både om omfanget af vores forbrug – ikke mindst af energiforbrug - den måde hvorpå vi håndterer de forbrugte varer; den måde vi transporter os selv og den måde, vi bruger den jord, vores bydel ligger på.

Samtidigt med at vi som lokalsamfund bakker op om de planer og tiltag, der besluttet på de mange beslutningsmæssige niveauer – lige fra FN over EU til national lovgivning og kommunale planer – finder lokaludvalget at der et udtalt behov for, at vi på lokalt / bydels-plan niveau understøtter de bevidsthedsmæssige og adfærdsmæssige ændringer hos den enkelte borger, der er nødvendige for at sikre en bæredygtig fremtid for vores efterkommere.

Den grønne bydel er også en indsats som afspejler, at Brønshøj-Husum har mange grønne kvaliteter. Udover Utterslev Mose, findes mange andre parkområder samt de store villa-kvarterer, som dækker den største del af bydelen arealmæssigt. Set i et københavner-perspektiv, er Brønshøj-Husums grønne områder misundelsesværdige – både fordi bydelen rummer mange flere m² grønt end andre, men også fordi variationen af grønt er stor i bydelen. For at bibeholde en attraktiv bydel er det vigtigt at værne om bydelens grønne områder, så de er til glæde og gavn for bydelens natur- og byliv. Samtidig er bydelen også negativt præget af store veje og meget gennemkørende trafik, som skaber en uønsket barriere og opdeling i bydelen.

3. INDSATSOMRÅDE

Utterslev Mose – at finde en balance mellem naturbeskyttelse og beboernes rekreative behov

MÅLSÆTNING

Utterslev Mose udgør et samlet areal på 243 ha, der med Kirkemosen og Gyngemosen dækker 93 ha vandoverflade og øer. Det store naturområde har en stor attraktionsværdi for hele bydelen og den omkringliggende by. Det er derfor vigtigt at styrke Utterslev Mose, fordi den skaber identitet til bydelen. Mosen er også et værdifuldt sted for dyr og planter, og er eksempelvis en af Københavns bedste fuglelokaliteter, hvor det især er grågæs og hættemåger, der yngler. Lokaludvalget ønsker, at Brønshøj-Husum fremover skal videreudvikle sin kvalitet som en grøn bydel med oplevelsen af det unikke natur- og dyreliv. I respekt for naturens mangfoldighed af økosystemer skal det være muligt at understøtte og udvikle biodiversiteten ved nye former for pleje og samtidig skabe bedre vilkår for at opleve naturen med øgede rekreative muligheder i respekt for naturen.

FORSLAG TIL HANDLING

3.a. Zoneinddeling af Utterslev Mose

Utterslev Mose kan med fordel inddeles i områder med en rigere biologisk mangfoldighed, områder med plejet/kultiveret natur og områder med bedre muligheder for at opholde sig. På længere sigt er det et ønske i lokaludvalget at få etableret muligheder for yderligere rekreative aktiviteter. Lokaludvalget foreslår som udgangspunkt en opdeling mellem Vestmosen, Midtmosen, Kirkemosen, Gyngemosen i Gladsaxe Kommune og Østmosen i Bispebjerg bydel i forskellige zoner til gavn for flora, fauna og menneskelig aktivitet. For de tre zoner foreslås det, at:

- a) Den vilde natur skal udvikles således, at den valgte beplantning giver bedre muligheder for en rigere fauna, og eksempelvis give flagermus, insekter og fuglelivet bedre levevilkår. I disse områder skal menneskenes indblanding være minimal. Lokaludvalget ønsker ligeledes, at det fremover prioriteres

- at gøre en fortsat indsats for vandkvaliteten i moserne, bl.a. for at algevæksten mindskes.
- b) En kultiveret natur kan blive til glæde for folks maver - f.eks. frugttræer, bær og krydderier, som en lokal interesseforening vil kunne stå for plejen af. Biodiversitet i Utterslev Mosen skal ses i sammenhæng med de omkringliggende grunde, hvor fælles arealer og parcelhushaver bidrager til en samlet biologisk mangfoldighed. Grundejere bør informeres om og opfordres til at spille en aktiv rolle i at forstærke biodiversiteten i og omkring Utterslev Mose. Det vil også undersøges om der kan etableres bistader eller får-laug.
 - c) Samtidig er det et ønske for lokaludvalget, at enkelte områder gøres til bedre opholdssteder. Det drejer sig primært om 2 steder ved Vestmosen, som kunne gøres mere attraktive for menneskelig aktivitet ved en etablering af opholdssteder og aktivering af mere landskabelige byrum.

3.b. "FrederiksSundet"

Parkens brugere bør få en bedre, tryggere adgang til Vestmosen, og derfor vil lokaludvalget støtte en indsats indenfor de kommende år for at få skabt muligheden for bedre udnyttelse af bymiljøet nær ved Frederikssundsvej på og omkring Åkandevej. Projektet kaldes "FrederiksSundet", og har til hensigt at forbedre byrum og opholdsmuligheden ved Utterslev Mose i krydset ved Åkandevej og Pilesvinget. Der er en unik sigtelinje til mosen fra Frederikssundsvej, der kunne tydeliggøres med eksempelvis en grøn beplantningsstrategi. De omkringliggende sideveje vil kunne indrettes med eks. en anden belægning, en grøn port eller vandpassager med løb mod mosen. Der er stor aktivitet på denne del af Frederikssundsvej hvor ca. 3000 buspassagerer dagligt bruger stoppestederne. I nærheden af Frederikssundsvej kunne der placeres en sommercafe i forbindelse med den eksisterende bygning.

3.c. EnergiCenter Voldparken Naturcenter

EnergiCenter Voldparken er et center for idræt, kultur, natur og sundhed beliggende ved Utterslev Mose. Lokaludvalgets ønske er, at der etableres et naturcenter ved Mosen i nærhed af cafeen på EnergiCenter Voldparken. Driften koordineres herfra, og der kan gives mulighed for skoleundervisning i naturformidling. I forbindelse med omdannelsen af Voldparken Skole til EnergiCenter Voldparken, er det hensigten at åbne området mere op, så der etableres en mindre tillukket beplantning. Et naturcenter kan præsentere almen viden om biodiversiteten i Utterslev Mose, hvilket eks. kan være et oplagt udflygtsmål for bl.a. de lokale folkeskoler.

4. INDSATSOMRÅDE

Grøn handelsgade

MÅLSÆTNING

Lokaludvalget ønsker at omdanne Frederikssundsvej til en grøn handelsgade, som skal sætte Brønshøj-Husum på det globale klimakort og få bydelens butikker / virksomheder til at spare på energien. Frederikssundsvej er pulsen i bydelen og vinduet mod omverden. En grøn handelsgade vil blive en ultimativ synliggørelse af bydelens indsats for miljøet, som også vil være en gevinst for sundheden. Gennem diverse tiltag, der både retter sig mod drift og energiforbrug i butikkerne samt udvalgt af varer, får butiksejerne mulighed for at øge deres viden om miljøproblematikkerne og samtidig sætte fokus på individuelle besparelser. Butikkerne har en daglig kontakt til bydelens borgere, og herigennem bliver miljøviden formidlet videre. Et større sortiment af miljørigtige varer giver borgerne større mulighed for at agere miljøvenligt, og kampagnen vil give butikkerne i området mulighed for et generelt løft og et større sammenhold.

Frederikssundsvej rummer et bredt spektra af butikker. Der er oftest tale om 1 eller 2 mands virksomheder, men herudover findes der også kædeforretninger. Der findes en aktiv handelsstandsforening. Med en lokal indsats kan der bidrages til at gøre det attraktivt at have butik i Brønshøj-Husum og ikke mindst gøre det attraktivt at være på miljørigtige indkøb samstedt! København skal være CO₂ neutral i år 2025. Vi skal alle bidrage til visionen om at gøre København til verdens miljømetropol – butikkerne er både et godt "vindue", som viser bydelens miljøindsats og kan hjælpe borgerne ved at gøre miljø til et nemt tilvalg, når de køber ind. I andre bydele er der med succes arbejdet med lignende tiltag, såsom Climate Street i Vanløse. Brønshøj-Husum læner sig op ad deres erfaringer med netværksdannelse og herunder konkrete informationer om miljøemner, som kan bruges i butikken, samt et tæt samarbejde med Grønne Erhverv og andre relevante aktører – offentlige som private samt ngo'er. Herudover har Miljøpunktet gennem flere år udarbejdet en Guide til grønne indkøb, som gør det nemt for borgerne at finde butikker, som forhandler miljørigtige varer.

FORSLAG TIL HANDLING

4.a. Grønt netværk

Lokaludvalget vil tage initiativ til at etablere et netværk af butiksejere og ansatte, der ønsker at arbejde for målet med at styrke en grøn handelsgade bl.a. i et samarbejde med handelsstandsforeningen. For at gennemføre projektet skal der findes en definition af optimal struktur for netværket – hvem gør hvad? – og sikring af ressourcer – såvel af "manpower" som af finansielle midler. Gennem netværket ønsker lokaludvalget at sprede praktiske informationer om, hvordan den enkelte butik har mulighed for at gøre en individuel klimaindsats i butikken. Netværket skal også bidrage til fælles indsatser, der synliggør Frederikssundsvej som en grøn handelsgade. Dette kan ske gennem synlige tiltag, eks. klistermærker i vinduerne, ens cykelstativer foran butikkerne med klimalogo eller lignende, samt fælles initiativer alla særlige shoppedage, hvor klima og miljø er i fokus.

5. INDSATSOMRÅDE

Grøn mobilitet

MÅLSÆTNING

I Brønshøj-Husum vil lokaludvalget gerne støtte op om den bæredygtige byudvikling på bydelsniveau, som kan ske ved at påvirke flere til at vælge transportformer, der skåner miljøet og kan forbedre klimaforholdene. Som en særlig indsats vil Lokaludvalget gerne fremme cyklismen i bydelen. Derved understøtter lokaludvalget Københavns Kommune bestræbelser på at reducere CO₂-udledningerne og luft- og støj-forureningen såvel som at begrænse trængslen i byens gader - en målsætning om at styrke den grønne mobilitet.

Transportsektoren er en af klimakampens absolutte smertebørn. Støj- og luftgenerne fra den motoriserede trafik er en særdeles alvorlig belastning for byens borgere og koster hundreder af liv hvert år. Desuden ligger der åbenlyse helbreds- og livskvalitets-effekter ved at få borgere til at cykle og gå noget mere i hverdagen.

FORSLAG TIL HANDLING

Fremme af cyklisme kan ske ved forskellige initiativer. Lokaludvalget har udarbejdet en række forslag til at påvirke cykeladfærden, der kan være med til at gøre det tryggere og mere attraktivt at være cyklist i bydelen. For at understøtte cyklismen, skal der etableres flere pendlerstier, ligesom cykelruiter og etablering af stier i det grønne motiverer til at bevæge sig i det fri. Det ligger i tråd med de planlagte cykelsuperstier, der vil tilgodesee, at man kan komme hurtigt frem, holde en fast hastighed, køre sikkert og trygt og opleve en forkælelse som cyklist, der kan gøre det attraktivt at vælge cyklen frem for bilen. Der er planlagt en rute fra København Centrum til Herlev gennem Frederikssundsvej/Brønshøj-Husum.

Da bydelen ligger i bekvem cykelafstand til bl.a. Indre By og industri kvarterer i Herlev og Ballerup, er cykel et attraktivt transportmiddel. Mange af de befærdede veje i bydelen er forsynet med cykelstier. Strækningen Primulavej, Annebergvej, Gaunøvej, Brønshøjvej og Krabbesholmsvej, der er en meget benyttet indfaldsvej til Brønshøj syd fra, er relativt befærdet og har mange parkerede biler, men mangler cykelsti, hvilket gør færdsel på cykel utrygt her.

Nye muligheder såsom lån af bycykler/med lad lokalt, kan gøre det tilgængeligt for flere, så mange af små-turene internt i området (såsom til/fra institutionerne, til de rekreative oplevelser og til indkøb) kan gøres nemt med cykel i stedet for bil. Cyklisme handler også om at fremme cykelkulturen, og derfor er det vigtigt at motivere børnene og deres forældre til at cykle for at skabe gode vaner senere i livet. Lokaludvalget vil derfor støtte initiativer som fremmer skolevejenes fremkommelighed på cykel. Ved at forbedre cykelparkeringsforholdene, bedre skiltning og eventuelt læskure kan det påvirke flere til at handle lokalt og pendle på tværs af bydelen på cykel. Det vil således være en måde at støtte op omkring den bæredygtige byudvikling.

Helt konkret foreslås det at tage fat i følgende projekter:

5.a Katalog over forbedrede cykelforhold

Udarbejdelse af katalog over fysiske/praktiske tiltag, som vil gøre det nemmere at være cyklist i Brønshøj-Husum. Som beskrevet i Husum Kvarterplan ønskes flere trygge forbindelser for cyklister og gående, og lokaludvalget ønsker at specificere forbedringer af cykelforholdene i det øvrige af bydelen. Brønshøj-Husum Lokaludvalg vil gå i dialog med Center for Trafik i Københavns Kommune om forbedringsforslagene.

5.b Kampagner for at fremme cyklismen

Gennemførelse af lokale aktiviteter/kampagner til fremme af den lokale cyklisme for eksempel i forbindelse med Miljøfestivalen. Herunder at arbejde målrettet med ikke-cykelvante målgrupper:

5.c Indgå i arbejdet med grøn mobilitet

Indgå aktivt i Københavns Kommunes arbejde med strategien for fremme af grøn mobilitet med input om lokale forhold og problemstillinger – og i samarbejde med andre relevante initiativer og aktører indenfor området.

5.d analyser af sikre skoleveje

Udarbejde grundige analyser og planer for alle lokale børneinstitutioner i samarbejde med Projekt Sikre Skoleveje i Københavns Kommune.

6. INDSATSOMRÅDE

Bevaring af villakvarterernes egenart

MÅLSÆTNING

I Brønshøj-Husum er der ca. 3.700 en-familiehuse ud af bydelens samlede antal boliger på godt 20.000. Husene optager en væsentlig del af bydelens samlede areal på 8,73 km². De første villakvarterer blev udstykket umiddelbart efter Brønshøj-Husums indlemmelse i Københavns Kommune i 1901, og resten blev udstykket over de næste 30 år. Vejnettets udformning og husenes karakter er meget varieret og afspejler de forskellige tiders stil og sociale udvikling. Her gemmer sig fælles udfordringer på tværs af grundejerforeningernes grænser. Lokaludvalget ønsker at fremme netværkssamarbejdet mellem grundejerforeningerne for at styrke de tværgående interesser. Med en invitation til alle grundejerne opfordres der til at tage de fælles interessedspørgsmål op for fremtidens villakvarterer, som berører flere end den enkelte grundejerforening.

Beboerne i bydelens villakvarterer er glade for at bo her. Lokaludvalget peger på, at Brønshøj-Husums villakvarterer, Den engelske Haveby og kolonihaverne skal bevare deres egenart, og de skal fortsat være områder, hvor lokale og turister kan få en oplevelse ud af en spadseretur; i form af spændende og varieret arkitektur, store træer og varierede haver. Københavnerne skal have mulighed for at vælge den livsstil, der følger med hus og have, uden at skulle forlade det københavnske miljø.

Villakvarterne er med til at bevare mangfoldigheden i vores by, både hvad angår boligform, livsstil og det biologiske miljø, og de bidrager dermed til, at alle har en mulighed for at finde ud af, hvad der er godt for dem. Brønshøj-Husum Lokaludvalg ønsker at understøtte en bevarelse af villakvarterernes egenart i form af spændende og varieret arkitektur, store træer og varierede haver, som kan bidrage til at bevare det biologiske miljø.

FORSLAG TIL HANDLING

6.a Samarbejde mellem grundejerforeningerne i Brønshøj – Husum

Lokaludvalget vil i første omgang invitere grundejerne i bydelen til et fælles møde via lokalavisen og bydelsportalen. Vækker initiativet interesse, vil Lokaludvalget indbyde grundejerne til et årligt temamøde med fokus på relevante emner.

Bydelens villakvarter har et godt samarbejde om fælles interesser og udfordringer. Der er mange udfordringer, der løses bedst ved samarbejde mellem flere grundejerforeninger. Eksempler herpå kan være økonomiske fordele ved at gå sammen om større vejprojekter, fælles planer for trafik- og hastighedsdæmpning, fælles styring af vejbelysning osv. Det lokale netværk af grundejerforeninger i bydelen styrkes. Det kan f.eks. ske ved at Lokaludvalget Brønshøj-Husum afholder en årlig konference for alle bydelens grundejerforeninger om aktuelle emner.

6.b Lokal afledning af regnvand

I nogle tilfælde vil erstatningsarealer kunne bruges til lokal afledning af regnvand, f.eks. i form af lokale forsænkninger. Her er der mulighed for samarbejde mellem grundejerne.

6.c Lokale genbrugsstationer

Bydelens borgere skal have lettest mulig adgang til genbrugspladser. Let adgang til en genbrugsplads vil betyde, at mest muligt affald og overskydende ting kan genanvendes eller håndteres forsvarligt til gavn for miljøet og økonomien. Den kommunale renovation og storskraldsordning med videre fungerer udmærket. Dog savnes en lettere måde at komme af med især byggeaffald på. Lokaludvalget foreslår, at der opstilles containere til dette formål.

6.d Fastholdelsen af de eksisterende bebyggelsesprocenter

Med en bebyggelsesprocent på 25% beholdes præg af en haveby (et villakvarter), men kommunen godkender rask væk op til 40%, hvilket betyder, at man kan rive små huse ned og bygge store - derfor er megen af kvarterernes egenart truet. Lokaludvalget finder det vigtigt, at kommunen kun under ganske særlige omstændigheder godkender en højere bebyggelses-

procent end de 25%, og kun efter godkendelse fra af de lokale grundejerforeninger og naboer, dispenserer fra reglen om 25% bebyggelsesgrad.

6.e Anvendelsen af de små, grønne arealer (erstatningsarealerne).

De små grønne pletter rundt om i villakvartererne anvendes bæredygtigt, varieret og til fællesaktiviteter. Erstatningsarealerne er de arealer, der blev afsat til at dække friarealkraved ved byggeri, der i sin tid overskred bebyggelsesprocenten i villakvartererne. De ligger i dag som små parker og grønne pletter i bebyggelserne. I Brønshøj-Husum dækker erstatningsarealerne tilsammen 39.705 m² hvilket er langt det største i København. I Valby er der til sammenligning 'kun' 20.275 m². Bydelen har rigtig mange små grønne områder, der primært er administreret af grundejerforeningerne. Disse små oaser er/kan være et stort aktiv for bydelen. Store/gamle træer gør et område mere attraktivt. På grund af skygge og nedstyrtningssfare fra store træer er det ikke alle, der er interesseret i store træer i deres og naboernes haver. Lokaludvalget foreslår, at der kan plantes træer på de erstatningsarealer, der ikke i forvejen har træer. Erstatningsarealerne kan på den måde bidrage til at øge biodiversiteten. Det kan også nogle steder være relevant at etablere en legeplads. Det vil give børn adgang til legeredskaber, som man ikke umiddelbart stiller op i en have, og vil give forældre mulighed for at møde andre forældre i kvarteret.

Thomas Wilhelm

3. INDSATSOMRÅDE: UTTERSLEV MOSE

3.a Zoneinddeling af Utterslev Mose

Teknik- og Miljøforvaltningen bemærker, at udviklingen af mosens natur- og anvendelsesmuligheder skal ske i overensstemmelse med Pleje- og Udviklingsplanen for Utterslev Mose og Strategien for biologisk mangfoldighed "Plads til Naturen".

Teknik- og Miljøforvaltningen mener generelt, at frugttræer, får-laug og bistader vil være et tilskud til naturen i mosen. Opsætning af stader, plantning af frugttræer og etablering af får-laug vil i givet tilfælde ske efter nærmere aftale mellem de frivillige interesseforeninger og Teknik- og Miljøforvaltningen.

Kultur- og Fritidsforvaltningen bemærker, at der bør ses på mulighederne for at aktivere arealer i Utterslev Mose, og at forvaltningen gerne vil deltage i et arbejde herom. Projektet er ikke finansieret og kan derfor kun realiseres, såfremt der træffes politisk beslutning om at afsætte midler hertil.

3.b "Frederikssundet".

Københavns Kommune bemærker, at forslaget er i tråd med kommunens målsætninger om at styrke de grønne forbindelser og rum i byen med henblik på at øge borgernes brug af dem. Kommunen ser frem til at høre nærmere om lokaludvalgets arbejde med området. Teknik- og Miljøforvaltningen kan med fordel inddrages i arbejdet og ser frem til en henvendelse fra lokaludvalget.

3.c EnergiCenter Voldparken Naturcenter.

Kommunen finder initiativet interessant. Projektet er dog ikke finansieret og kan derfor kun realiseres, hvis der træffes politisk beslutning om at afsætte midler.

4. INDSATSOMRÅDE: GRØN HANDELSGADE

4.a Grønt netværk

Københavns Kommune bemærker, at forslaget er i tråd med kommunens visioner om bæredygtige løsninger og grøn vækst, og at kommunen bakker op om lokaludvalgets initiativ.

5. INDSATSOMRÅDE: GRØN MOBILITET

5.a Katalog over forbedrede cykelforhold

Center for Park- og Natur i Teknik- og Miljøforvaltningen bemærker, at for projekter der omhandler gang- og cykelstier, vil forvaltningen gerne inddrages i konkrete projektforslag, der berører Utterslev Mose og andre parker.

5.b Kampagner for at fremme cyklismen

Center for Park- og Natur i Teknik- og Miljøforvaltningen bemærker, at for projekter der omhandler gang- og cykelstier, vil forvaltningen gerne inddrages i konkrete projektforslag, der berører Utterslev Mose og andre parker.

5.c Indgå i arbejdet med grøn mobilitet

Center for Park- og Natur i Teknik- og Miljøforvaltningen bemærker, at for projekter der omhandler gang- og cykelstier, vil forvaltningen gerne inddrages i konkrete projektforslag, der berører Utterslev Mose og andre parker.

5.d analyser af sikre skoleveje

Center for Park- og Natur i Teknik- og Miljøforvaltningen bemærker, at for projekter der omhandler gang- og cykelstier, vil forvaltningen gerne inddrages i konkrete projektforslag, der berører Utterslev Mose og andre parker.

6. INDSATSOMRÅDE: BEVARING AF VILLAKVARTERERENES EGENART

6.a Samarbejde mellem grundejerforeningerne i Brønshøj - Husum

Kommunen støtter fuldt ud initiativet.

6.b Lokal afledning af regnvand

Teknik- og Miljøforvaltningen bemærker, at lokal afledning af regnvand på privat grund skal ske i samarbejde med grundejerne. Hvis området er egnet til nedsivning vil det fremgå af "Mulighedskort for nedsivning" i spildevandsplanen.

6.c Lokale genbrugsstationer

Projektet er ikke finansieret og kan derfor kun realiseres, hvis der træffes politisk beslutning om at afsætte midler. Hvis der skal startes en forsøgsordning på dette område, bør initiativet fremmes gennem Teknik- og Miljøforvaltningen. Lokaludvalget kan henvende sig til Teknik- og Miljøforvaltningen for en dialog herom.

6.d Fastholdelsen af de eksisterende bebyggelsesprocenter

Kommunen har mulighed for at godkende en bebyggelse med en bebyggelsesprocent, der er større end 25, hvis dette er sædvanligt i området og/eller det er ønskeligt i området. I kommuneplanen er der angivet en ramme på op til 40% (B1). Dvs. det er en vurdering i den enkelte byggesag, hvilket omfang byggeriet kan få.

6.e Anvendelsen af de små, grønne arealer

Kommunen ser initiativet som en opfordring til at kommunen indtænker mulighederne for anvendelsen af erstatningsarealerne i sine planer og rammer de steder, hvor kommunen har mulighed for at administrere arealerne. Arealanvendelsen vil normalt blive indtænkt gennem kommune- og lokalplaner og i de fælles strategier for kommunen, hvor kommunen administrerer de rammer der lægges for biodiversitet og beplantning. Teknik- og Miljøforvaltningen ser frem til et fortsat godt samarbejde med lokaludvalget om de konkrete strategier og lokalplaner og opfordrer til at lokaludvalget indgår en dialog med forvaltningen, når der opstår muligheder i bydelen for fælles projekter med grundejere og foreninger.

DEN SUNDE BYDEL

MÅLSÆTNING OG BAGGRUND

Alle borgere bør have muligheden for at leve et langt og sundt liv – kvalitet i livet – livskvalitet. Sundhed er et komplekst samspil mellem det fysiske og det mentale og handler om at kunne bruge krop og hoved aktivt og at kunne deltage i givende samvær med andre. Sundhed handler også om at skabe balance og udvikling i livet og om at have viden, redskaber og rammer til at kunne styre og udvikle sit liv i samspil med omgivelserne - uanset om man er ung, forældre, syg, rask, overvægtig, handi-

cappet, overbelastet på jobbet, jobsøgende, pensionist, ensom eller gerne vil kvitte tobakken.

Den overordnede målsætning for temaet – SUND BYDEL - er at forbedre alle borgeres livskvalitet gennem lokale initiativer, der kan fremme sundere livsstile – herunder socialt samvær og sammenhængskraft - og sikre alle en enkel og lige adgang til varierende former for sundhedsfremmende tilbud og mulighed for meningsfuld beskæftigelse.

Lokaludvalget ønsker at skabe bedre rammer og muligheder for at motivere og rådgive flere til at motionere, spise sundere og til at deltage og bidrage aktivt i fællesskaber og i bydelens liv.

Målet er at fremme livskvaliteten og sundheden i et aktivt samspil med alle borgere i bydelen gennem:

- Et bedre byliv – byens rum skal indrettes til et sundere og mere aktivt liv med masser af mulighed for bevægelse for alle borgere uanset alder, køn, etnisk tilhørsforhold og fysisk og psykisk formåen.
- En sund og aktiv hverdag – i skoler, ældrepleje, daginstitutioner, hjem og arbejdspladser, hvor det sunde valg bliver det lette valg, hvilket har betydning for bydelens sundhed.
- Nye og sundere indkøbsmuligheder og madtilbud i bydelen – det gælder restauranter, cafeer, Take Away og andre fødevarerforretninger, institutioner, kantiner, skoler og arbejdspladser. Også torvedage vil give flere inspirerende indkøbs – og madoplevelser.
- Samling og bedre koordinering af offentlige og private tilbud til sundhedsfremme, forebyggelse og behandling – støtte til et varierende og tværfagligt udbud af offentlige og private rådgivningsformer af høj kvalitet.
- Etablering af virksomheds-, forenings-, skole- og institutionsnetværk til fremme af sundhed.
- Aktive transportformer – flere skal gå mere og flere skal cykle.
- Bedre sportsfaciliteter og nye muligheder for at anvende eksisterende sportsfaciliteter på nye måder og med nye tilbud til de grupper, der ikke plejer at anvende disse faciliteter.
- Oplysning om sundhed og motionstilbud i lokalområdet.
- Øget fokus på den sundhedsmæssige gevinst i forbindelse med dagligdags gøremål.

7. INDSATSOMRÅDE Husumvolden - bydelens nye motionsrum

MÅLSÆTNING

Mellem Avedøre og Utterslev Mose strækker Vestvolden sig som et næsten 15 kilometer langt militært voldanlæg. Husumvolden er en del af det tværkommunale voldanlæg – Vestvolden – hvor Husumvolden er den eneste del af volden, der er beliggende i Københavns Kommune. Vestvolden er i dag er et imponerende bygningsværk med voldgrave, magasiner og underjordiske gange og samtidig har et stort rekreativt område, med muligheder for en lang række natur- og kulturoplevelser.

Brønshøj-Husum Lokaludvalg ønsker at revitalisere Husumvolden som en del af Københavns Befæstning til et nyt motionsrum for borgerne. Et motionsrum, der skaber rammer for hovedstadsområdet aktive fritidsliv. Husumvolden skal være et enestående sted for et aktivt fritidsliv, hvor alle borgere kan få indsigt i befæstningens historie og samtidig prøve kræfter med de mange forskellige aktiviteter, hvor bevægelse, fantasi og leg er nøgleord. Motionsaktiviteterne skal bidrage til en aktualisering af kulturarven og gøre historien vedkommende for en bredere målgruppe. Målet er, at flere bruger Vestvolden til motion og leg, og at de tiltag, der iværksættes, er med til at forbedre folkesundheden og fremme viden om den historiske og kulturelle arv.

FORSLAG TIL HANDLING

7.a. Husumvolden

To af Københavns Befæstnings 15 projekter på det samlede befæstningssystem er af særlig interesse for lokalområdet og indebærer synliggørelsen af Vestvolden som et sammenhængende fortidsminde - deriblandt sikringen af de større bygninger på Vestvolden. Brønshøj-Husum Lokaludvalg vil gerne støtte en indsats for:

- At der sker en indretning og genanvendelse af udvalgte bygninger bl.a. dobbelt-caponieren ved Frederikssundsvej, ammunitionsmagasinet ved Bystævnet og ammunitionsmagasinet i Kagså batteriet.

- At der gennemføres en omfattende naturpleje indsats bl.a. gennem udsætning af får og genplantning af den berømte dobbelte allé.
- At der anlægges nye cykelstier/ rulleskøjtestier; at gamle cykelstier opgraderes, samt at der eksempelvis bygges en fæstningshistorisk legeplads og etableres cykeludfordringsbaner og naturmotionscentre.
- At sikre sammenhæng i stisystemet ved at etablere broer på Vestvolden over indfaldsveje for at sikre en uhindret adgang til hele Vestvolden.
- At der lægges vægt på muligheden for aktiv selvudfoldelse for mange forskellige målgrupper og deres interesser for forskellige bevægelses- og transportformer langs befæstningen, f.eks. gang, løb, leg, rulleskøjter, skøjter, ski og cykel.
- At der arrangeres årlige tilbagevendende aktiviteter som eks. cykelløb, walkatons, rulleskøjteløb, motionsløb, Befæstningsdage, Pinse på Volden, Jul på Befæstningen, natur, kunst-installationer på Volden mv. Dette vil give borgerne og ikke mindst børn og unge mulighed for at opleve og lære om historien og kulturarven og for at lære at bruge de mange bevægelsesmuligheder, som det store voldanlæg giver.

Initiativet til projektet om Københavns Befæstning er taget af Naturstyrelsen, Kulturarvsstyrelsen og Realdania, som er ved at realisere det via et partnerskab. Partnerne har afsat 175

millioner kroner til projektet. Forventningen til realiseringen af et lokalt initiativ fra Brønshøj-Husum lokaludvalg er, at flere vil bidrage med yderligere investeringer, engagement og aktiviteter både lokalt og regionalt. Ikke mindst de omkringliggende kommuner herunder Københavns Kommune og Lokaludvalget, men også private sponsorer forventes at bidrage.

Det er op til projektejerne at udarbejde detaljerede projekter og sikre den medfinansiering, som er forudsætningen for de fleste projekter:

Arrangører af særlige aktiviteter kan være Skoletjenesten Københavns befæstning, Københavns Befæstningsforening, forskellige patientforeninger, frivillige organisationer, Idrætsforeninger, skoler og institutioner. Desuden kan projektet finde samarbejdspartnere i Områdefornyelse Husum, Tingbjerg Områdesekretariat, foreningen EnergiCenter Voldparken, boligforeninger samt beboerne i området.

Hvad angår indretningen og driften af de tre bygninger på volden, skal det undersøges, om der kan dannes en social-økonomisk virksomhed til sikring af driften heraf i et samarbejde med lokaludvalget/ Københavns Kommune og mulige private sponsorer.

8. INDSATSOMRÅDE

SundhedsHuse - Centre for sundhed

MÅLSÆTNING

Brønshøj-Husum Lokaludvalg ønsker at skabe en platform for en samlet og koordineret indsats for det forebyggende sundhedsarbejde. Målet er, at der i fremtiden etableres SundhedsHuse – mindre centre rundt i bydelen, der fungerer på tværs af offentlige og private aktører. Med udgangspunkt i Københavns Kommunes sundhedspolitik "Længe leve København", skal de mange forskellige offentlige og private aktører, udvikle og understøtte den tværgående forebyggende indsats med borgerne i bydelen. Borgerne skal mærke, at de får en lettere og enklere adgang til sundhedsydelse.

De fælles fysiske rammer skal understøtte udviklingen af en høj faglig indsats og det tværfaglige samarbejde.

Lokaludvalgets mål med SundhedsHuse er borgerrettet forebyggelse og sundhedsfremme. SundhedsHuse skal virke som en platform for sundhedsaktiviteter på tværs af de tilbud, der gives af det offentlige og private herunder fx alment praktiserende læger, patientforeninger, frivillige foreninger og komplementære behandlingsformer. Det kan øge borgernes sundhedstilstand og livskvalitet og øge tilgængeligheden gennem samling af flere sundhedstilbud af sammenhængende og forebyggende behandling - herunder muligheden for en helhedsorienteret behandling. Det kan bidrage til, at den enkelte borger oplever større sammenhæng mellem de forskellige aktører i sundhedssektoren og til at skabe gode faglige miljøer for sundhedsmedarbejderne og kvaliteten af deres tilbud til borgerne. Det kan på længere sigt være med til at forebygge hospitalsindlæggelser og genindlæggelser og nedsætte sygefraværet.

Aktiviteterne i SundhedsHuse kan være:

Rygestopkurser, alkoholrådgivning, borger til borger rådgivning, som vi kender det fra patientundervisning, forløbsprogrammer for kronisk syge, genoptræning og træning, sorggrupper og krisehjælp, håndtering af livstruende sygdomme mv. for syge og deres pårørende. Her kan være en åben rådgivning om eksempelvis rusmidler, rådgivning vedr. kost og motion til fami-

lier, enkeltpersoner og arbejdspladser, bloddonor, blodprøver o. lign (så borgerne ikke skal drage til centrum), tilbud om forskellige test og rådgivning i forbindelse hermed, hjælpemiddelområdet, fysioterapi, sundhed på arbejdspladsen, skoler; institutioner; stress/trivsel, arbejdsmiljø, opfølgende sundhedsagenter, samt forebyggende hjemmebesøg til ældre og særligt udsatte familier.

Med SundhedsHuse skal borgeren kun gå gennem én dør for at nå de nære sundhedstilbud, der ligger uden for hospitalerne. Det skal sikre en nem og mere sammenhængende adgang til udviklingen af et sundt liv for bydelens borgere. Alle sundhedstilbud, som ikke kræver hospitalsbehandling, kan i udgangspunktet placeres i et sundhedshus. Ideelt set bør det overvejes hvilken synergieffekt, der kunne skabes ved at de 22 alment praktiserende læger, de 6 speciallægepraksis og diverse fysioterapeuter i Brønshøj-Husum gik sammen i et eller to "lægehuse" – "sundhedshuse" for herigennem at sikre en løbende erfaringsudveksling, vidensopbygning og høj kvalitet i den primære lægefaglige

FORSLAG TIL HANDLING

8.a. Sundhedshuse

Brønshøj-Husum Lokaludvalg ønsker at indgå i et samarbejde med Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i Københavns Kommune, Region Hovedstaden, patientforeninger og de mange privatpraktiserende sundhedsvirksomheder om udviklingen af sundhedshuse.

9. INDSATSOMRÅDE Husumparken – Mere gang i sportslivet

MÅLSÆTNING

Husumparken er bydelens største åbne aktivitetsareal i Husum. Lokaludvalget peger på, at arealet kan anvendes langt bedre og at det vil være mere attraktivt for flere borgere, hvis arealet indrettes mere hensigtsmæssigt.

Brønshøj-Husum Lokaludvalg ønsker at forbedre de sportslige og rekreative muligheder i Husumparken til glæde for Husum Skoles mange elever; børnene fra de omliggende offentlige institutioner; medlemmene af Husum Boldklub, områdets beboere m.fl., der bruger eller potentielt kunne have glæde af at bruge det store grønne område til leg og motion. Målet er at højne kvaliteten og udbuddet af boldbaner og motionsarealer.

FORSLAG TIL HANDLING

9.a. Husumparken

Kommende aktiviteter lokaludvalget vil bakke op om:

- a) Etablering af nye boldbaner; herunder en ny kunststofbane
- b) Etablering af et lege- og bevægelsesareal i tilknytning til Husum Skole
- c) Etablering af bevægelsesbånd og -boulevarder med grønne forbindelser som beskrevet i skitseprojektet for Husumparken udarbejdet af Husum Områdefornyelse.

Som en del af Kvarterplanen for Områdefornyelsen i Husum er det besluttet, at området skal forbedres. Det vil være Områdefornyelse Husum i samarbejde med Lokaludvalget, områdets boligforeninger, institutioner, Husum Skole og Husum Boldklub, der i fællesskab skal sikre gennemførelsen af projektet.

10. INDSATSOMRÅDE EnergiCenter Voldparken – vi samler sundhed, idræt, natur og kultur

MÅLSÆTNING

Lokaludvalget ønsker med EnergiCenter Voldparken at skabe et forsamlingssted for områdets borgere. Et sted hvor der tilbydes fysiske og organisatoriske rammer for udvikling af aktiviteter inden for sundhed, idræt, natur og kultur. Visionen er at skabe nye traditioner for aktiviteter og bidrage positivt til bydelens identitet og selvforståelse.

FORSLAG TIL HANDLING

10.a. EnergiCenter Voldparken

EnergiCenter Voldparkens faciliteter på den nedlagte Voldparkens Skole skal udvikles og udvides, så der skabes grobund for et forøget aktivitetsniveau. Endvidere skal EnergiCenter Voldparken udvides med en multifunktionel tilbygning, der udover de daglige aktiviteter på EnergiCenter Voldparken også skal kunne være rammen for større arrangementer indenfor idræt, musik, teater mv. En bygning med plads til 1.000 – 2.000 tilskuere. Herved vil EnergiCenter Voldparken på flere planer blive en samlende faktor for hele bydelen.

EnergiCenterVoldparken skal fungere som bindeleddet mellem bydelens forskellige områder. EnergiCenter Voldparken skal være et åbent sted, hvor en bred vifte af aktiviteter kan foregå. Aktiviteterne kan både være organiseret i foreninger eller forblive ikke-organiseret. Det vil sige tilbud til alle.

Ikke-organiserede aktiviteter. En række faciliteter vil blive stillet til rådighed for alle borgere i området, herunder borgercafe, udendørs motionsaktiviteter, legepladser og omklædningsfaciliteter for individuelle aktiviteter som løbetræning el. lign.

Organiserede aktiviteter. Nye og eksisterende foreninger som enten allerede er eller påtænker at flytte ind på EnergiCenter Voldparken. Herunder sportsklubber, spejdere, kulturforeninger osv.

Paraplyaktiviteter. Aktiviteter som er sat i gang direkte af Foreningen EnergiCenter Voldparken, og som tilbydes alle foreningens medlemmer, herunder støttefunktioner til foreningsdrift (medlemsregistrering, kontingentopkrævning mv.), fælles vintermotion, uddannelse og vidensdeling for ledere og trænere, sociale aktiviteter (banko, julefester etc.). Herudover vil der blive etableret foreningsfitnesscenter, som vil blive stillet til rådighed for foreningens medlemmer på foreningsvilkår.

Indtægtsgivende aktiviteter. Aktiviteter som bliver det økonomiske grundlag for de ovennævnte aktiviteter. De indtægtsgivende aktiviteter bliver drevet på rent forretningsmæssige vilkår, og kan bl.a. omfatte: driftsoverenskomst, forpagtning af institutionskøkken, driftsopgaver over for Københavns Kommune, levering af sundhedspakker til børn i udflytterbørnehaven, samt andre aktiviteter, som kan bidrage økonomisk til EnergiCenterVoldparkens aktiviteter.

Foreningen EnergiCenter Voldparken skal eksistere i synergi med de eksisterende foreninger. EnergiCenterVoldparken skal være behjælpelig og understøtte lokale initiativer; forestå overordnede aktiviteter som f. eks. driftsstøtte, vidensdeling og uddannelse for ledere og trænere, samt arrangere sociale begivenheder mm.

11. INDSATSOMRÅDE

Bevægelsesmuligheder for alle i hverdagen

MÅLSÆTNING

Målet er, at alle får mindst ½ times daglig motion enten igennem benyttelse af det offentlige byrum med dets tilbud af grønne cykelstier, motionsstier, legepladser og motionsrum eller gennem benyttelse af eksisterende sportsfaciliteter. Flere skal bevæge sig mere som en naturlig del af hverdagen, fx i forbindelse med transport til og fra arbejde, skole eller indkøb. Og eksempelvis ved at antallet af medlemmer i sportsforeninger fordobles.

Der må gøres en indsats for de mange, som fx ikke har tilknytning til arbejdsmarkedet, som hverken går, cykler til arbejde eller indkøb, og hvor en 1/2 times motion om dagen kan være en udfordring.

Et markeret stisystem i bydelen, hvor der forud er analyseret hverdagsruter og knudepunkter i bydelen, vil kunne skabe bedre vilkår for motionister, cyklister og gående. Målet er også at etablere netværk og aktivitetsplaner mellem lokalområdets skoler og børneinstitutioner. Dette vil løfte sundheden og livskvaliteten i dagligdagen og dermed renommeet for lokalområdets skoler og institutioner.

FORSLAG TIL HANDLING

Lokaludvalget vil gerne støtte en indsats for:

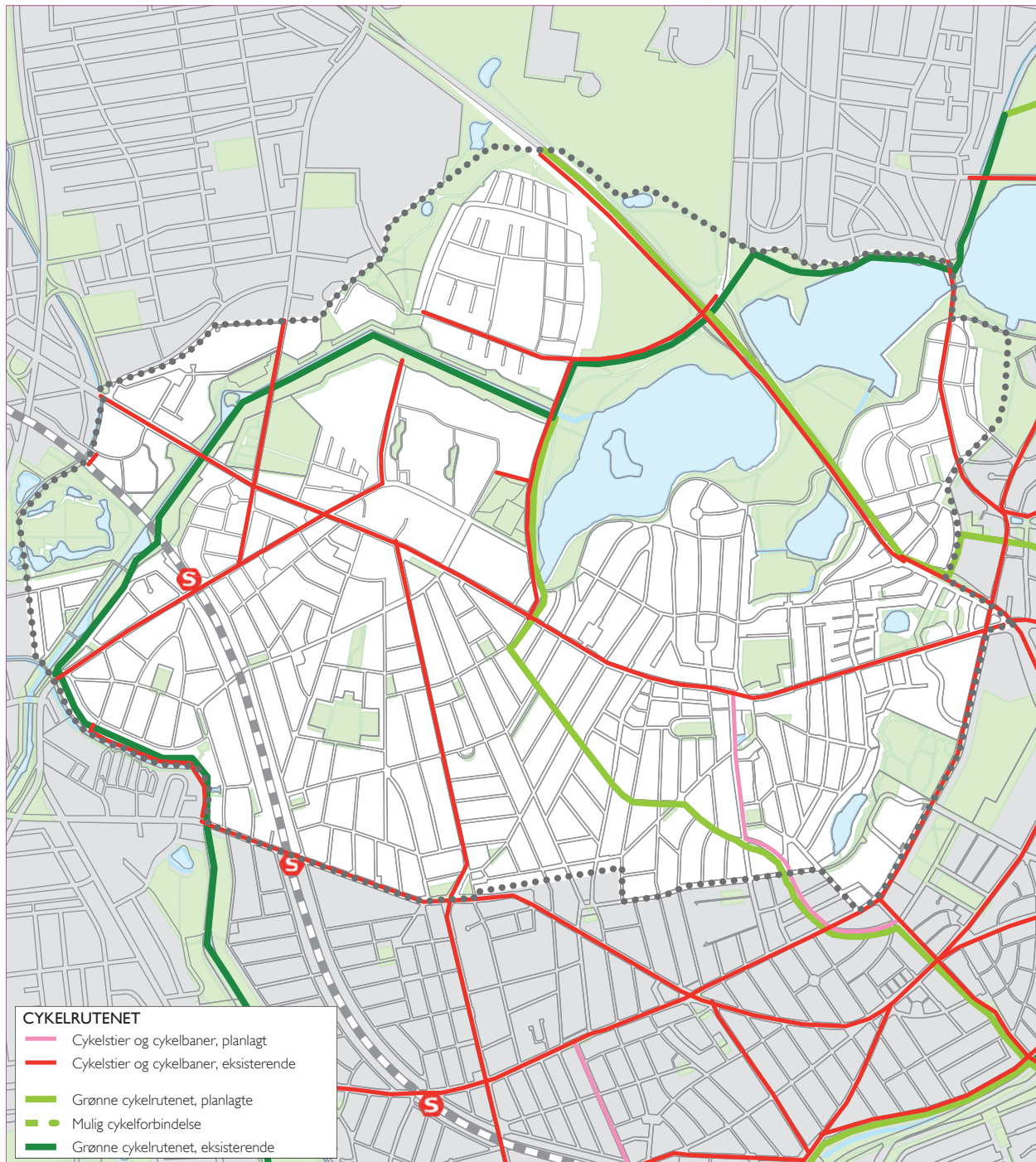
11.a. Grønt stisystem

At der etableres et sammenhængende og markeret grønt stisystem for cyklister og fodgængere, der går fra skoler/daginstitutioner, til legepladser/motionspladser og til voldanlæg, moser og grønne områder i bydelen.

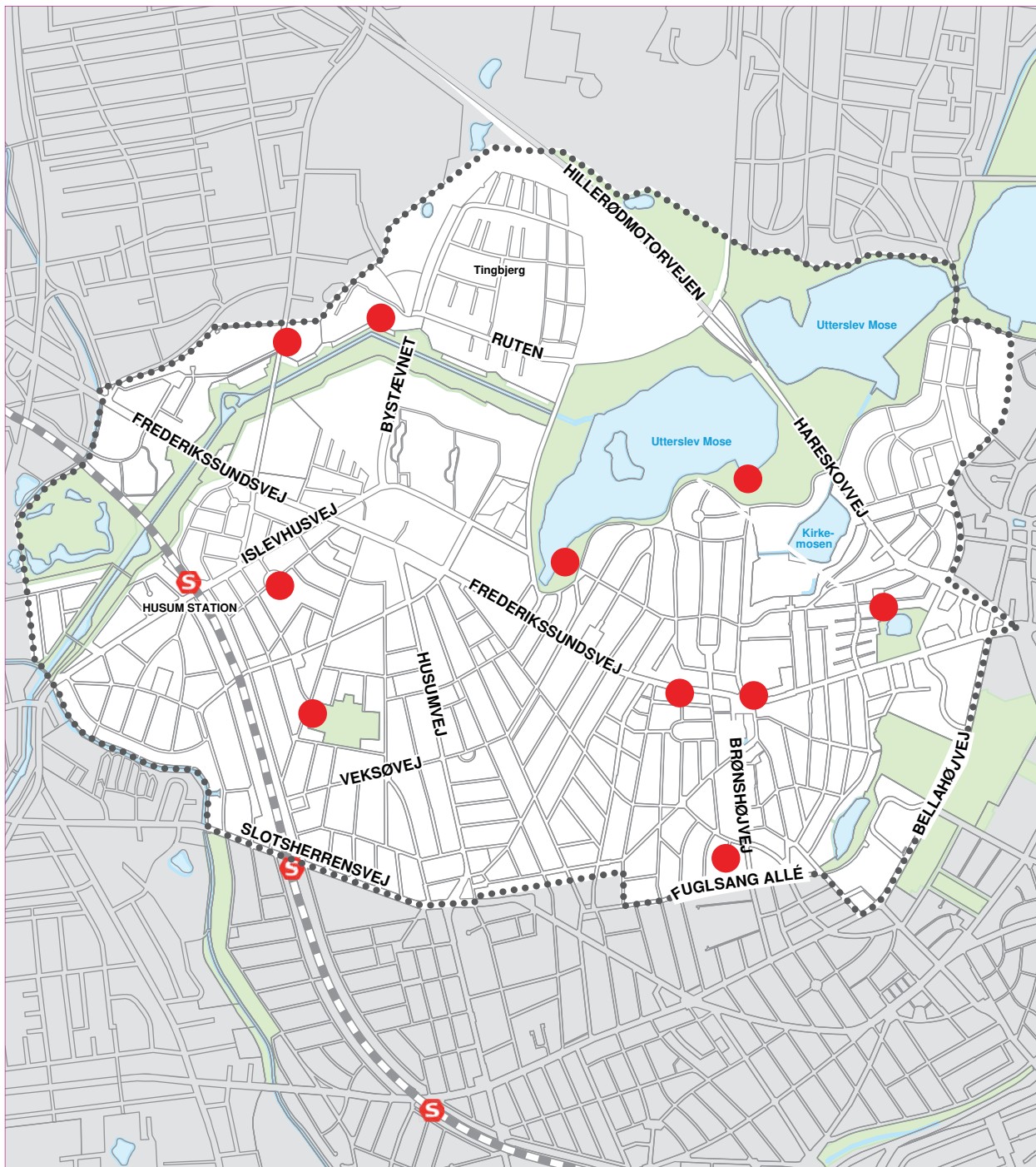
11.b. Nye legepladser og motionsrum på Vestvolden

At der etableres nye legepladser og motionsrum på Vestvolden, og at det undersøges, om der er behov for yderligere legepladser end de allerede eksisterende, der istandsættes i 2011.

ETABLEREDE OG PLANLAGTE STIER

ETABLEREDE OG PLANLAGTE LEGEPLADSER OG MOTIONSFRUM

11.c. Infonetværk angående organiseret sport

At der etableres et netværk mellem skoler og sportsforeningerne med henblik på systematisk at informere om og invitere til deltagelse i den organiserede sport

11.d. Sports- og motionsdage

At der i løbet af året arrangeres særlige sports- og motionsdage, der er målrettet forskellige målgrupper:

11.e. Cykeløvesteder

At der skal etableres særlige øvesteder for unge og voksne, der gerne vil lære at cykle eller stå på rulleskøjter. Udstyr og instruktører stilles til rådighed herfor.

Aktører og finansieringsmuligheder er udover Københavns Kommune og Brønshøj-Husum Lokaludvalg også skolerne, sportsforeningerne og andre frivillige organisationer; Befæstningen København konsortiet og EnergiCenter Voldparken.

12. INDSATSOMRÅDE

Berigelse af indkøbs- og spisekultur med en sundere og tværkulturel tilgang til madlavning og indkøb.

MÅLSÆTNING

Lokaludvalget ønsker at udvikle en indkøbs- og spisekultur, der fremmer sundheden for alle borgere i lokalområdet. Målet vil være at højne kvaliteten og udbuddet af madvarer; gennem aktiv inddragelse af de mange lokale producenter og indkøbere af mad og fødevarer. Målet vil være at højne kvaliteten og udbuddet af madvarer.

FORSLAG TIL HANDLING

12.a. Bedre indkøbs- og madkultur

Lokaludvalget vil støtte en indsats for:

- a) At der etableres netværk og aktivitetsplaner mellem bydelens skoler og børneinstitutioner til løft af sundhed og livskvalitet i dagligdagen.
- b) At der fremmes et netværk af lokale restauranter, offentlige og private kantiner, cafeer, TakeAways og fødevarerbutikker, der kan tilbyde økologisk og sund mad.
- c) At der afholdes månedlige "Mad på Tværs" dage.
- d) At der er faste torvedage på Brønshøj og Husum Torv.

7. INDSATSOMRÅDE: HUSUMVOLDEN

7.a Husumvolden

Teknik- og Miljøforvaltningen bemærker, at pleje og udviklingen af mosen skal ske i overensstemmelse med Pleje- og Udviklingsplanen for Utterslev Mose. Det anbefales, at lokaludvalget indgår en dialog med Teknik- og Miljøforvaltningen om hvordan en udvikling af voldanlægget kan tilrettelægges. Projektet er ikke finansieret og kan derfor kun realiseres, hvis der træffes politisk beslutning om at afsætte midler. Endvidere bør der arbejdes med en helhedsplan for voldanlægget.

8. INDSATSOMRÅDE: SUNDHEDSHUSE

8.a Sundhedshuse

Kommunen finder det positivt, at lokaludvalget arbejder indgående med sundhed som tema i bydelsplanen.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har åbnet sundhedshuset i Vanløse, som også er et sundhedshus for borgere i Brønshøj/Husum. Sundhedshusets forskellige enheder ser frem til en dialog med lokaludvalget med henblik på et evt. fremtidigt samarbejde.

9. INDSATSOMRÅDE: HUSUMPARKEN

9.a Husumparken

Kultur- og Fritidsforvaltningen er positive overfor arbejdet med at udvikle Husumparken til et bedre og mere sammenhængende område for idræt, motion og bevægelse. Forvaltningen vil gerne indgå i dialog med lokaludvalget, områdefornyelsen i Husum og andre interessenter om dette. Projektet er ikke finansieret og kan derfor kun realiseres, hvis der træffes politisk beslutning om at afsætte midler.

10. INDSATSOMRÅDE: ENERGICENTERVOLDPARKEN

10.a EnergiCenter Voldparken

Flere af Københavns Kommunes forvaltninger indgår i et samarbejde med lokale interessenter om at udvikle den tidligere Voldparken Skole/Energicenter Voldparken. Der er flere forslag i spil. Kommunen finder forslagene fra lokaludvalget interessante og bemærker, at initiativerne bør koordineres via EnergiCenter Voldparken og Områdefornyelsen i Husum. Kultur- og Fritidsforvaltningen bemærker, at en udbygning af stedet, så der kan være op til 2.000 tilskuere til diverse aktiviteter og events vil kræve massive investeringer i ombygning af de eksisterende bygninger og etablering af nye. Projektet er ikke finansieret og kan derfor kun realiseres, hvis der træffes politisk beslutning om at afsætte midler.

11. INDSATSOMRÅDE: BEVÆGELSESMULIGHEDER FOR ALLE I HVERDAGEN

11.a Grønt stisystem

Initiativet kan med fordel koordineres med de øvrige initiativer på stiområdet i bydelsplanen og med det grønne

cykelstinet i kommuneplanen. Koordinering bør i denne sammenhæng gå gennem Teknik- og Miljøforvaltningen. Lokaludvalget opfordres i denne sammenhæng til at indgå en dialog med Teknik- og Miljøforvaltningen. Projektet er ikke finansieret og kan derfor kun realiseres, hvis der træffes politisk beslutning om at afsætte midler.

11.b Nye legepladser og motionsrum på Vestvolden

Kultur- og Fritidsforvaltningen finder forslagene til omdannelse af Vestvolden til et udendørs motionsrum mm. interessante. Der kan findes inspiration til dette i Københavns Kommunes idékatalog "10 nærdrætsanlæg der rykker" fra 2009 og i forslaget om en aktivitetssti med zoner i Valby Idrætspark. Kultur- og Fritidsforvaltningen opfordrer lokaludvalget til at tage kontakt til forvaltningen om dette.

Projektet er ikke finansieret og kan derfor kun realiseres, hvis der træffes politisk beslutning om at afsætte midler.

11.c Infonetværk angående organiseret sport

Københavns Kommune bemærker, at Kultur- og Fritidsforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen allerede samarbejder om at koordinere skole- og fritidsaktiviteter – bl.a. ved at indtænke foreningsidræt, når der bygges nye skoler eller skoler udbygges. Forvaltningerne vil gerne arbejde for at dette samarbejde udbygges. Lokaludvalget kan henvende sig til Kultur- og Fritidsforvaltningen mhp. en dialog om samarbejdet.

11.d Sports- og motionsdage

Kommunen finder forslagene fra lokaludvalget rigtig interessante og i tråd med målsætningerne i kommunens sundhedspolitik – Længe leve København. Kommunen ser frem til at høre mere om initiativet. Der kan med fordel startes en dialog mellem lokaludvalget og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen.

11.e Cykel-øvesteder

Kommunen finder forslaget fra lokaludvalget rigtig interessant og i tråd med Københavns Kommunes målsætninger om at være en god cykelby. Lokaludvalget opfordres til at henvende sig til Kultur- og Fritidsforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen mhp. en drøftelse af projektet. Projektet er ikke finansieret og kan kun realiseres, såfremt der træffes politisk beslutning om at afsætte midler til det.

12.a Bedre indkøbs- og madkultur

Kommunen finder, at forslagene fra lokaludvalget er interessante og i tråd med kommunens sundhedspolitik – Længe leve København. Kommunen ser frem til at høre mere om initiativerne og opfordrer lokaludvalget til at henvende sig til Sundheds- og Omsorgsforvaltningen med henblik på at starte en dialog om projektet.

TRAFIKKEN

MÅLSÆTNING OG BAGGRUND

Lokaludvalget peger på, at trafikken i Brønshøj–Husum er præget af den store trafikmængde, der er på Frederikssundsvej. Det er ikke kun den almindelige biltrafik, men også den kollektive bustrafik som bidrager til en opdeling af bydelen i en nordlig og en sydlig del. Frederikssundsvej i bydelen, er af Københavns Kommune defineret som en strøggade. Det betyder, at man vil sikre et gademiljø, hvor der kan udfoldes et aktivt handelsliv.

Borgerne i Brønshøj-Husum har på flere borgermøder vist stor interesse for at bevare strøggadens status med et aktivt handelsliv og samtidig bevare det sikre midterfelt på Frederiks-

sundsvej, som benyttes ved krydsning af den stærkt trafikerede gade. Det er samtidig en forventning, at man som minimum bevarer det antal parkeringspladser, der findes i dag op til og på strøggaden.

Der er en del lokal trafik, som på grund af manglende vejforbindelser i bydelen kører store omveje for at komme ud og ind af lokalområdet. Det gælder blandt andet de mange beboere i Tingbjerg, som kun har en tilkørselsvej ved krydset Åkandevej og Ruten, som skal bære al trafik fra ca. 5.600 borgere. Dette bidrager til ekstra megen trafik på den hårdt belastede Frederikssundsvej.

Den overordnede målsætning for trafikken er et velfungerende vejnet, der er i stand til at skabe de bedste vilkår for gående, cyklister, bilister og den kollektive trafik. Desuden ønsker Lokaludvalget, at mindske barriereeffekten af den stærkt trafikerede strøggade Frederikssundsvej, som er påvirket af den megen gennemkørende trafik. Fremover bør antallet af gennemkørende biler minimeres og samtidig bør der skabes en bedre dækning med kollektiv trafik, som er mindre støj- og miljøbelastende.

13. INDSATSOMRÅDE Trafikoplægninger

MÅLSÆTNING FOR KOLLEKTIV TRAFIK

Den kollektive trafik skal fungere som en attraktiv transportmulighed, der er konkurrencedygtig. Den skal hurtigt kunne bringe borgerne rundt i Brønshøj-Husum og samtidig give hurtige forbindelser til trafikknudepunkter og centrum i København.

MÅLSÆTNING FOR BILTRAFIK

Både den gennemgående og den lokale biltrafik skal dæmpes som led i at skabe et bæredygtigt miljø og en bedre fremkommelighed for den kollektive trafik. Der skal være attraktive muligheder for at benytte "grøn" transport.

FORSLAG TIL HANDLING

13.a. Kollektiv trafik

Den offentlige transport er hæmmet af dårlig fremkommelighed. Det er hovedsageligt bussernes lave hastighed på Frederikssundsvej, der volder store problemer. På denne strækning transporteres der dagligt mere end 20.000 buspassagerer. Lokaludvalget peger på, at en mulig løsning på dette problem vil være at begrænse den gennemkørende biltrafik og samtidig sikre, at lokaltrafikken ikke altid skal benytte Frederikssundsvej for at komme ind og ud af lokalområdet. En mulig løsning kunne være en højklasset busløsning, hvor man ved hjælp af trafikprioritering giver busserne højere fremkommelighed. Det er vigtigt, at de busser, som kører igennem Brønshøj-Husum-

Tingbjerg, har hurtig forbindelse til de nærmeste trafikknudepunkter for S-tog og Metro. Som aflastning af trafikproblemerne i Husum, ønskes den veldimensionerede vej Bystævnet forlænget med en bro over Vestvolden til Langhusvej og ruten i Tingbjerg, som den oprindeligt er vist på Stadskonduktørens kort fra 1969. Dette vil kunne bidrage til en bedre kollektiv trafikafvikling af Tingbjerg og samtidig skabe en tryk og effektiv forbindelse for øvrige trafikanter til den centrale del af Husum.

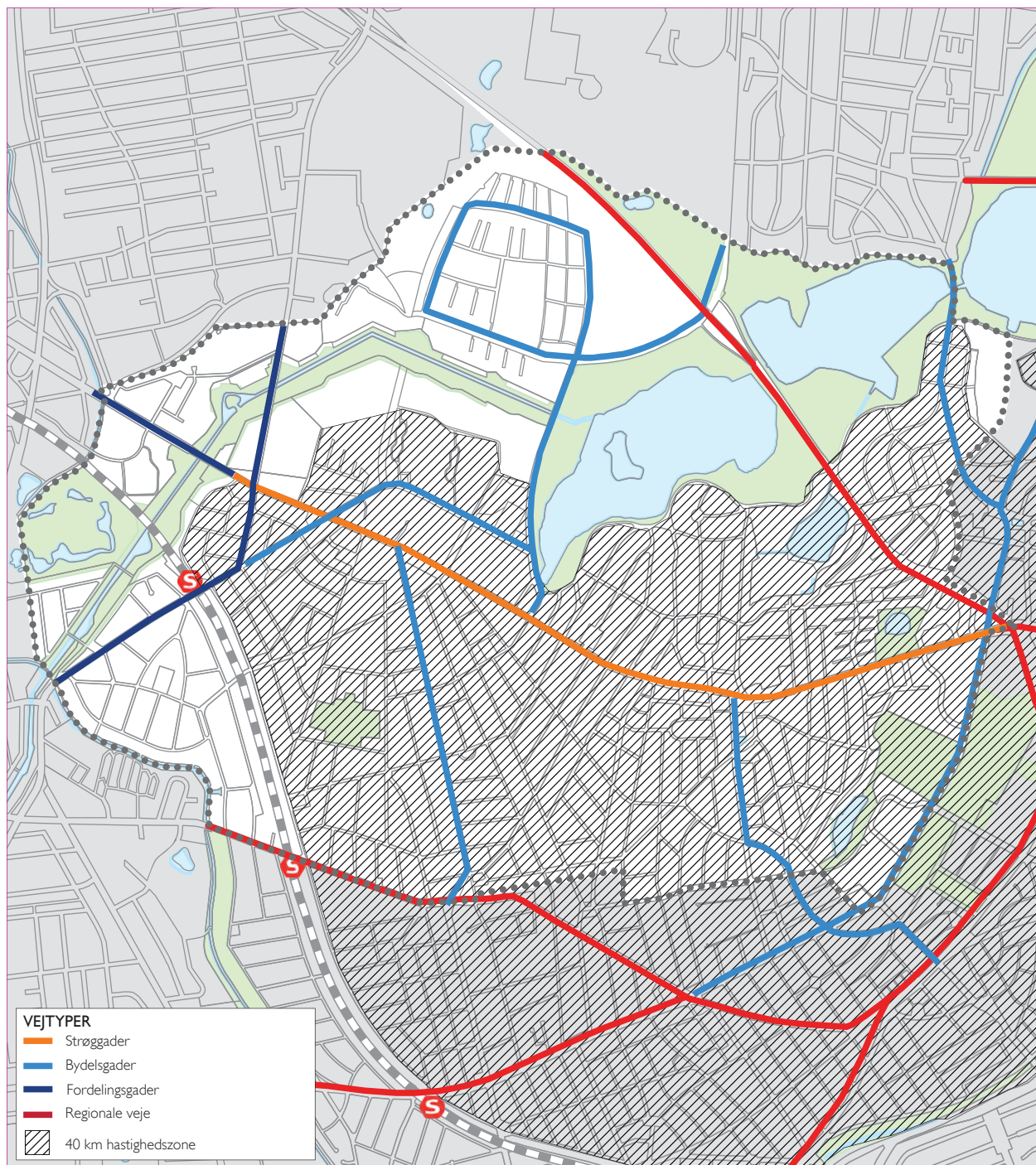
På langt sigt ønsker lokaludvalget en underjordisk Metro med afgrening fra ringbanen ved Nørrebro station med et forløb under Frederikssundsvej til Brønshøj, Husum, Tingbjerg og Gladsaxe.

13.b. Biltrafik

For at opnå målene for reduceret biltrafik, som lokaludvalget ønsker, skal der ske en prioritering og dosering af biltrafikken på Frederikssundsvej. Ved at anvende denne teknik, som indgår i forslag til en højklasset busløsning i 2018-planen, kan bussernes fremkommelighed øges og samtidig kan biltrafikken begrænses. Løsningen skal samtidig være udformet på en sådan måde, at den ikke presser den gennemkørende biltrafik ud på villavejene. Det er vigtigt, at den tunge gennemkørende trafik hovedsagelig finder sted på det overordnede regionale vejnet og ikke benytter Frederikssundsvej. En yderligere reduktion af den gennemkørende biltrafik vil kunne ske ved oprettelse af en betalingsring ved kommunegrænsen.

Som beskrevet under målsætning og baggrund, er der en del lokaltrafik, som kan undgås ved at etablere de rette vejforbindelser. Trafikanter fra Brønshøj-Husum-Tingbjerg området, som skal nord på ad Hillerød Motorvejen, kører en stor omvej ind eller ud ad Frederikssundsvej for at ramme tilkørslen ved Borups Alle eller tilkørslen på Mørkhøjvej. Derfor er det et stort ønske fra borgerne, at der etableres til- og frakørselsramper på Hillerød-motorvejen i udadgående retning fra Ruten i Tingbjerg. For beboerne i Tingbjerg vil en vejforbindelse over Husumvolden, som beskrevet under kollektiv trafik, give en større tilknytning til lokalmiljøet i Husum og samtidig vil en stor mængde unødigt kørsel på Frederikssundsvej og parallelvejen Gadeland blive sparet.

BILTRAFIK

13. INDSATSOMRÅDE: TRAFIKOMLÆGNINGER

13. Indsatsområde: Trafikoplægninger

Københavns Kommune bemærker, at målsætningerne i indsatsområdet er i tråd med Københavns Kommunes målsætninger om at fremme grøn mobilitet.

13.a Kollektiv trafik

Kommunen er i dialog med lokaludvalget om udbygning af den kollektive transport på Frederikssundsvej.

Endvidere arbejder Økonomiforvaltningen for indeværende med forslag til kommende metroudbygninger, hvor en metrolinie over Brønshøj-Husum er et af de alternativer der undersøges.

13.b Biltrafik

Københavns Kommune har i Kommuneforum haft et samarbejde med en række omegnskommuner om indførelse af trængselsafgift. Kommunen har endvidere vedtaget "Strategi for tung trafik", hvor lastbiler med tiden i højere grad end i dag ledes ud på det overordnede vejnet (også kaldet "det røde rutenet"). Lokaludvalget kan henvende sig i Center for Trafik i Teknik- og Miljøforvaltningen, for en videre dialog herom.

DIALOG OG SAMARBEJDE

OM KONCEPT OG OVERORDNET ORGANISERING

Bydelsplanlægningens to overordnede formål er dels at igangsætte en sammenhængende og fremadrettet dialog mellem politikere i Borgerrepræsentationen og borgerne om byens udvikling og dels at formulere en række lokale principper for bydelens fremtidige udvikling i relation til de overordnede målsætninger for hele byens udvikling.

For at opfylde formålet om dialog er Brønshøj-Husum Bydelsplan blevet til på baggrund af en omfattende, lokal proces, som har involveret borgere, lokale aktører og interessenter, medlemmer af Borgerrepræsentationen samt ansatte i Københavns Kommunes forvaltninger. Den lokale proces har været forankret i Brønshøj-Husum Lokaludvalg.

Resultaterne af denne lokale proces har dannet udgangspunkt for indholdet i bydelsplanen. I det følgende beskrives organiseringen af og hovedelementer i den lokale proces.

DEN LOKALE ORGANISERING

Som opstart på bydelsplanprocessen afholdt lokaludvalget i august 2010 et temamøde for lokaludvalgets medlemmer og suppleanter. Her blev bydelens kendetegn, udfordringer og muligheder diskuteret.

På baggrund af den diskussion vedtog lokaludvalget efterfølgende en organiseringsmodel bestående af tre temagrupper med hver deres tovholder: 'Den Levende bydel', 'Den grønne bydel', og 'Den sunde bydel' og to tværgående, styrende principper med hhv. én og tre tovholdere: 'Trivsel og muligheder' og 'Sammenhænge i bydelen'. Tovholderne i de tværgående

grupper havde til hensigt at sikre, at de nævnte tværgående principper blev integreret i temagruppernes arbejde.

Temagrupperne har i samspil med bydelsplanskoordinatoren stået for at iværksætte arrangementer og aktiviteter, og for at formulere formål, fokusområder og fyrtårnsprojekter. Tovholdergruppen har haft det overordnede ansvar mht. prioritering af projekter, sikring af fremdrift og koordinering på tværs af grupperne.

Alle temagrupperne har været åbne for alle interesserede. To borgere uden anden tilknytning til lokaludvalget deltog i to af grupperne. Derudover deltog 10 lokaludvalgsmedlemmer og 7 suppleanter i grupperne.

Lokaludvalget og de øvrige stående udvalg er løbende blevet orienteret om arbejdets fremgang.

DIALOG MED POLITIKERE OG FORVALTNINGER

Fagforvaltningerne har været involveret i flere af lokaludvalgets borgerinddragelsesaktiviteter, oftest som oplægsholdere med henblik på at informere om igangværende projekter og kvalificere diskussioner.

Lokaludvalget har desuden afholdt et dialogmøde med fagforvaltningerne, hvor både repræsentanter fra de lokale distriktsforvaltninger og fra de centrale forvaltninger deltog. Her blev bydelsplanen, herunder tematikker, projekter og borger/brugerinvolvering drøftet og kommenteret.

Derudover har Sundheds- og Omsorgsborgmesteren deltaget i et af borgerinddragelsesarrangementerne.

BORGERINDDRAGELSEN

Det har været lokaludvalgets ambition, at involvere et bredt udsnit af bydelens borgere, og én af metoderne til at opnå det har været at skabe mulighed for deltagelse på flere niveauer.

Borgerne har haft mulighed for at bidrage med enkeltstående idéer, deltage i workshops med fokus på at konkretisere og videreudvikle idéer og projekter. Derudover har borgerne haft mulighed for at være involveret i temagrupper, der har iværksat arrangementer og ført pennen, når mål og planerne skulle specificeres.

Af samme grund er der både blevet iværksat bredt appellende aktiviteter, som sigtede mod en bred og åben idéindsamling og aktiviteter for udvalgte målgrupper med formålet at diskutere særskilte temaer.

Lokaludvalgets intention med bydelsplansarbejdet har ligeledes været at involvere og skabe kontakt til nogle af de borgergrupper og netværk, som udvalget normalt ikke når ud til. Bl.a. bydelens mange børnefamilier. Derfor har lokaludvalget arbejdet med forskellige metoder og igangsat bl.a. events, borgermøder og brugerdreven innovation (netværksekspérimentet "Reuters Saloner", se nedenfor).

Lokaludvalget anvendt følgende metoder:

- Traditionelle borgermøder
- Borgermøder i uvante omgivelser (eks. Gademøde)
- Netværksmøder, herunder Reuters Saloner
- Bod ved arrangement i bydelen
- Spørgeskemaundersøgelser
- Guidede ture/rundvisninger med efterfølgende idéudveksling/diskussion
- Seminar/workshops
- Kultur/madudvekslingsarrangement
- Aktiviteter som eksempler på nye funktioner i byrummet
- Møde med forvaltninger
- Konkurrencer og udstillinger
- Annoncering & PR: hjemmesider, lokalaviser, facebook, TV-Lorry, TV-Bella, busreklamer, plakater og flyers i lokalområdet
- Bydelsavis

Som led i arbejdet med alternative metoder til borgerinddragelse har lokaludvalget afprøvet og gennemført netværks-eksperiment af Reuters Saloner, hvor seks driftige lokale personligheder blev inviteret til at bruge deres netværk til at udvikle idéer for bydelens fremtid. De seks såkaldte "reuterværter" har selv valgt emne, målgruppe og placering for de i alt 3 arrangementer, som projektet mandede ud i. Metoden for brugerdreven innovation er inspireret af Region Midtjyllands Anna Amalia projekt, som indgik i regionens udviklingsplan.

Alt i alt har omkring 2200 borgere deltaget i lokaludvalgets aktiviteter. Dertil kommer en husstandsomdelt bydelsavis, fordelt til bydelens 18.000 husstande og en udstilling af 3 måneders varighed på to af bydelens biblioteker.

Desuden har Områdefornyelse Husum i februar-marts gennemført en kvalitativ interview-undersøgelse af EnergiCenter Voldparkens nuværende foreningsbrugere. Der er i alt interviewet 22 personer af op til en times varighed. Interviewene er efterfølgende analyseret og samlet i en rapport på 18 sider.

Undersøgelsen underbygger lokaludvalgets forventninger til stedets fremtidige brug og udvikling af EnergiCenter Voldparken.

VIDERE PROCES

Bydelsplanen udgør en overordnet vision for bydelens fremtid, som lokaludvalget vil arbejde for i fremtiden. Derudover har arbejdet med bydelsplanen genereret en lang række af gode projektidéer, som lokaludvalget vil arbejde videre med i den kommende tid.

OVERSIGT OVER BORGERINDDRAGENDE AKTIVITETER I FORBINDELSE MED BYDELSPLAN FOR BRØNSHØJ-HUSUM

Aktivitet, dato	Antal deltagere	Mål	Målgruppe
Spørgeskemaundersøgelse ved 2700 Kulturdag 2010, 12.06.10	69 besvarelser	At lade borgerne vurdere lokaludvalgets første idéer til bydelsplanens tematikker	Voksne borgere i bydelen
Barselscafé, 15.09.10	20	At indsamle børnefamiliernes idéer til bydelens fremtid	Forældre på barsel
Gademøde om tryghed, 25.09.10	35	At kickstarte den offentlige proces vedr. bydelsplansarbejdet. At skabe dialog mellem borgere, lokaludvalgs-medlemmer og professionelle aktører om tryghed i bydelen	Lokale professionelle aktører der arbejder med børn og unge, alle borgere i bydelen
Peter Olesen arrangement, 01.11.10	100	At skabe dialog om bydelens fysiske udtryk	Voksne borgere med interesse for bydelens æstetiske udtryk
Juletræstænding og julemarked, 26.11.10	700	At indsamle idéer; samt illustrere et eksempel på hvordan der kan skabes mere liv på Frederikssundsvej	Alle i bydelen, børnefamilier
Nørre Gymnasium – infomøde, december 2010	60	At informere om bydelsplan og filmkonkurrence	Unge gymnasieelever i bydelen
Rytterskolens fremtid - borgermøde, 18.01.11	40	At indsamle idéer og skabe debat om Rytterskolebygningens fremtid	Alle i bydelen
Skolenetværksmøde, 20.01.11	7	Informere om bydelsplan og indsamle viden om skolernes mad- og bevægelsesmuligheder	Skolelederne fra bydelens skoler
Lokalt dialog- og koordinationsforum, 25.01.11	24	At skabe dialog med forvaltninger om bydelsplan, samt skabe koordination omkring initiativer i bydelen og sikre dialog og tidlig inddragelse i forbindelse med nye tiltag og projekter.	Centrale og lokale forvaltninger
Brug benene ikke bilen – workshop om grøn mobilitet, 03.02.11	17	At indsamle ideer til, hvordan den bæredygtige transport får bedre vilkår i bydelen.	Miljøinteresserede
Et vandtårn til salg – rundvisning og borgermøde, 06.02.11	250	At skabe debat om og indsamle idéer til vandtårnets fremtid	Kulturinteresserede og borgere i området omkring vandtårnet
Brønshøj Kulturfusion – borgermøde, 09.02.11	35	At skabe debat om og indsamle idéer til et nyt kulturhus i bydelen	Alle i bydelen
Møde om villakvarterne, 23.02.11	2	At afstemme og indsamle idéer omkring villakvarternes fremtid	Repræsentanter fra bydelens grundejerforeninger
Madkultur på tværs – kulturmøde og folkekøkken, 24.02.011	60	At illustrere et eksempel på kulturudveksling på tværs af byområder i bydelen	Madinteresserede, beboere i Brønshøj og Tingbjerg
Cykelsafari på Vestvolden, 27.02.11	25	At skabe indsigt i eksisterende planer og indsamle idéer til voldens udvikling	Alle i bydelen
Møde om Climate Street, 08.03.11	30	At udvikle idéer og visioner for et grønt og klimaorienteret butiksliv	Handels- og erhvervsdrivende i bydelen
Brønshøj Brainstorm - Reuter Salon, borgermøde, 08.03.11	14	At indsamle og konkretisere idéer	Alle i bydelen

Aktivitet, dato	Antal deltagere	Mål	Målgruppe
Wintercamp - workshop, 10.-12.03.11	40	At konkretisere og udvikle idéer for udvalgte byområder	Borgere med interesse for byudvikling, yngre byplanlæggere
Konkurrencer, (film og idé) Januar-marts 2011	13	Indsamle idéer, samt skabe synlighed omkring bydelsplanen	Nørre Gymnasiums elever, alle i bydelen
Kreativ workshop - Reuter Salon, borgermøde, 22.03.11	15	At indsamle idéer til bydelsplan og til hvordan der kan skabes et bedre kreativt miljø i bydelen	Kreative borgere, alle i bydelen
Tur til Utterslev Mose, 27.03.11	150	Idéudvikling og diskussion om Utterslev moses udviklingsmuligheder	Beboere ved Utterslev Mose, børnefamilier, naturinteresserede, alle i bydelen
Udstilling på Husum og Brønshøj bibliotek, Januar – marts 2011		At synliggøre og informere om lokaludvalgets arbejde med bydelsplanen	Biblioteksbesøgende, alle i bydelen
Bedre brug af de grønne arealer – Reuter Salon, borgermøde, 03.04.11	8	Idéudvikling omkring bedre udnyttelse af bydelens grønne områder	Alle i bydelen
Store Torvedag			
09.04.11	500	At markere afslutningen på den lokale proces, at præsentere de indsamlede borgeridéer, samt illustrere et eksempel på hvordan der skabes mere fokus på sundhed og hvordan der skabes mere liv på ét bydelens torve	Alle i bydelen

Bydelsplanlægningen gennemføres i perioden 2008-2011 for Københavns Kommunes 10 bydele. Arbejdet med bydelsplanerne sker ud fra konceptet '10 i én' – 10 bydele i én metropol.

Bydelsplanerne er blevet udarbejdet i samarbejde med bydelenes lokaludvalg som led i Københavns Kommunes udvikling af nærdemokratiet. Der har været gennemført en grundig borgerdeltagelsesproces, hvor interesserede borgere og lokale aktører har kunnet give deres holdninger og drømme for bydelen til kende.

Arbejdet med bydelsplanerne falder i tre bølger. Denne bydelsplan er en del af tredje bølge, hvor der er udarbejdet bydelsplaner for Brønshøj-Husum, Nørrebro og Indre By-Christianshavn. Første bølge omfattede Valby, Vanløse og Østerbro og anden bølge Amager Vest, Amager Øst, Bispebjerg og Vesterbro-Kongens Enghave.

Bydelsplanlægningen har to overordnede formål:

- Dialog mellem Borgerrepræsentationen og københavnere om byens udvikling, og hvordan bydelene kan indgå som del heraf.
- Formulering af lokale principper for bydelenes fremtidige udvikling i relation til byens centrale målsætninger, der fremgår af den til enhver tid gældende kommuneplanstrategi.

Bydelsplanerne indeholder en vision og et katalog. Visionen udtrykker i hvilken retning, bydelen ønsker at bevæge sig i fremtiden. Visionen afspejler på den måde bydelens identitet. I kataloget uddybes det, hvordan visionen ønskes udmøntet. Borgere og andre lokale aktører har opstillet og uddybet en række temaer, som peges på som vigtige at arbejde videre med i bydelen.

Bydelsplanerne kan bruges af lokaludvalg, lokale beboere og aktører, det politiske niveau samt Københavns Kommunes forvaltninger.

Bydelsplanerne vedlægges som digitale bilag til Kommuneplanen. Der er ikke knyttet økonomi eller lovmæssige kompetencer til bydelsplanerne.